

ویژه نامه کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین
www.rosbangardaily.com

کمیته های ستادی و استانی
خدمات ویژه ای به زائران ارائه می دهند

جزئیات بزرگترین همایش انسانی جهان در سال ۹۵

جریبات برگزاری مراسم اربعین حسینی، میراث گرانبهایی است که جمع آوری و بهره مندی از آن می تواند در خدمت رسانی هر چه بهتر به زائران، صرفه جویی در زمان و هزینه و مهمتر از همه اینها، رشد و تداوم این حرکت عظیم اعتقادی و معنوی مؤثر باشد. برای بهینه سازی این تجربیات در زیارت اربعین امسال، تقویت و بازمهندسی برخی ساختارها ضرورت دارد. از جمله این ساختارها می توان به تفکیک وظایف بین بخشی با مدیریت جهادی و...

» ۵

اربعین، فراملی و فرامذهبی است

حجت الاسلام والمسلمین قاضی عسگر
از نگاه رهبر انقلاب به اربعین گفت

» ۳

گزارش

فرهنگ و هنر در قافله کربلا

پیش بینی کمیته فرهنگی و
آموزش برای استقبال از زائران

» ۲

مسیر
خودسازی

گفتاری از
آیت الله مکارم
شیرازی

» ۸

وزیر کشور تأکید کرد

مراسم اربعین فرصتی برای افزایش همبستگی اسلامی

» ۳

پیاده روی
اربعین، ترکیب
عقل و عاطفه

توصیف رهبر انقلاب
از همایش بزرگ
انسانی تاریخ اسلام

» ۲

ویژه نامه کمیته
فرهنگی و آموزشی
ستاد مرکزی اربعین

خط خبر

اربعین، مردمی اجرامی شود

رئیس ستاد مرکزی اربعین
تأکید کرد

ظرفیت اعزام یک و نیم میلیون نفر به عتبات

سامرا و
کاظمین
دو مقصد
امسالند

ثبت نام اربعین از ۱۵ مرداد

گنبد
امام حسین (ع)
بالا تر می رود

مسئول ستاد
بازسازی عتبات عالیات
خراسان رضوی خبر داد

احساس میزبانی مردم عراق را مراعات کنیم

رئیس کمیته فرهنگی و آموزشی
تأکید کرد

» ۳۰۲

کودکی شور خدا در سر، با صدایی گرم و روشن گفت: اینک من، یابوری دیگر!

رئیس سازمان حج و زیارت خبر داد

ثبت نام اربعین از ۱۵ مرداد

رئیس سازمان حج و زیارت گفت: «اول مرداد فراخوان ثبت نام اربعین آغاز شده و از ۱۵ مرداد ثبت نام اصلی انجام می شود.»

سعید اوحدی رئیس سازمان حج و زیارت با اشاره به ثبت نام اربعین ۹۵ گفت: «بر اساس برنامه ریزی های انجام شده، فراخوان ثبت نام اربعین از اول مرداد شروع می شود و متقاضیان اعزام می توانند از تاریخ ۱۵ مرداد با مراجعه به سایت سماح ثبت نام خود را انجام دهند.»

او با بیان اینکه فراخوان ثبت نام اربعین امسال سه ماه زودتر از سال گذشته آغاز می شود، افزود: «جلسات ستاد اربعین با مسئولیت وزارت کشور، در این وزارتخانه به طور منظم تشکیل می شود و سازمان حج و زیارت، کمیته اعزام زائران اربعین و بعثه مقام معظم رهبری، کمیته فرهنگی را به عهده دارند.»

اوحدی بیان کرد: «سامانه سماح که دارای ۱۶ قابلیت است، از ۱۵ مرداد فعال است و متقاضیان می توانند از منزل یا محیط کار وارد این سامانه شده و ثبت نام خود را انجام دهند.» رئیس سازمان حج و زیارت تأکید کرد: «میدواریم کمیته کنسولگری که وزارت امور خارجه مسئولیت آن را به عهده دارد، تا ۱۵ مرداد هماهنگی های صدور روادید و هزینه آن را مشخص کند تا در سامانه سماح قید شود؛ در غیر این صورت، ثبت نام انجام می گیرد و هزینه روادید پس از تعیین شدن، از زائران اخذ می شود.» او ادامه داد: «اول شهریور، صدور روادید زائران اربعین در چهار کنسولگری عراق در شهرهای تهران، مشهد کرامشاه و خوزستان آغاز می شود و از اول مهر، صدور روادید در دفتر کنسولگری در ۲۰ شهر بزرگ کشور انجام می شود.» رئیس سازمان حج و زیارت با بیان اینکه پیش بینی می شود بیش از دو میلیون زائر در مراسم اربعین شرکت کنند، گفت: «یکی از ویژگی های سامانه سماح این است که هیچ زائری بدون بیمه نمی تواند از کشور خارج شود؛ بنابراین، زائران باید از طریق همین سامانه بیمه خود را دریافت کنند ضمن اینکه زائران باید مرز خروجی و زمان رفت و برگشت خود را مشخص کنند؛ در غیر این صورت، امکان صدور روادید فراهم نمی شود.» اوحدی گفت: «از آنجاکه سامانه سماح به سیستم نیروی انتظامی متصل است، زائران فقط در روزهای تعیین شده می توانند از مرز خارج شوند.» رئیس سازمان حج و زیارت در خصوص زائری که می خواهند با خودروی شخصی به سمت مرز بروند، یادآوری کرد: «سال گذشته، این دسته از زائران با مشکل پارکینگ مواجه شدند؛ اما امسال با وارد کردن شماره خودرو در سامانه سماح و مشخص کردن زمان ورود و خروج، این سامانه به صورت هوشمند پارکینگ را به این افراد معرفی می کند.» اوحدی افزود: «افراد می توانند به عنوان خادم زائران در ایام اربعین خدمت رسانی کنند نیز می توانند با مراجعه به سامانه سماح اعلام آمادگی کنند تا اطلاعاتشان در اختیار ستاد بازسازی عتبات به عنوان کمیته اسکان و تدارکات قرار گیرد.» رئیس سازمان حج و زیارت تأکید کرد: «بر اساس مصوبات ستاد اربعین در وزارت کشور، تنها راه ثبت نام برای دریافت روادید فقط سامانه سماح است که هدف این سامانه، تسهیل اعزام و جلوگیری از سوء استفاده برخی در این زمینه است.» اوحدی یادآوری کرد: «در حال حاضر، ثبت نام در سامانه سماح هیچ هزینه ای ندارد و به هنگام صدور روادید مبلغ آن دریافت می شود.»

رئیس ستاد مرکزی اربعین حسینی تأکید کرد

اربعین، مردمی اجرا می شود

تأمین شده و هیچ کمکی از هیچ دولت و نهاد دولتی دریافت نشده، خواستار مشارکت و مساعدت خیرین و مردم شریف در کمک برای اتمام این طرح مهم شد. حسینی با بیان اینکه این موکب به نام مبارک حضرت امام رضا(ع) متبرک است، ادامه داد: «این موکب فقط در اربعین به ده ها هزار زائر خدمات ارائه کرد و در طول سال نیز خدمات خوبی به زائران حضرت سیدالشهدا و امام علی(علیهما السلام) ارائه می دهد.»

حجت الاسلام حسینی از هماهنگی های بسیار خوب و همه جانبه کمیته های فرهنگی اربعین در ایران و عراق تقدیر کرد و این نوع تعامل و همکاری را الگویی برای سایر کمیته ها دانست. حجت الاسلام ابادری رئیس کمیته فرهنگی عراق نیز با ابراز رضایت از تعامل خوب و مناسب دو کمیته در عراق، تنوع و پیچیدگی و تکثیر کارها و برنامه های فرهنگی در اربعین را یادآوری کرده و خواستار پشتیبانی جدی تر ستاد مرکزی اربعین از این حوزه مهم و بنیادی شد.

ستاد مرکزی اربعین فراخوانی را جهت دریافت ایده های فرهنگی اربعین منتشر کرده است. ضمن اینکه این ستاد در بیست و چهارمین نمایشگاه بین المللی قرآن کریم هم حضور داشت و آماده دریافت ایده ها و طرح ها بود. همایش بزرگ و مردمی اربعین سالیانی است که محل تجمع و محمل نمایش اقتدار و عظمت پیروان مکتب اهل بیت(ع) شده و این مهم، هر سال شکوه بیشتری می یابد. حضور خیل عظیم مجبان اهل بیت(ع) و مشتاقان زیارت اربعین حضرت امام حسین(ع) از ایران اسلامی، فرصت های ناب و معنوی را ایجاد کرده و می طلبد برنامه ریزان از آن ها نهایت بهره برداری را کنند.

کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین حسینی جهت استفاده از ایده ها، نظرات و طرح های همه اقشار و گروه های مردمی و سازمان ها و نهادها، جشنواره جذب طرح ها و ایده های اربعینی را اجرا می کند. موضوعات قابل طرح و ایده پردازی عبارتند از: شعار محوری اربعین، برنامه های فرهنگی، محصولات و هدایای فرهنگی، تبلیغی و ...

یادداشت اول

اربعین حسینی و رسالت صاحبان فرهنگ و اندیشه

حمید احمدی
رئیس کمیته فرهنگی و آموزشی

رویداد بزرگ راهپیمایی اربعین حسینی در سالهای اخیر که میلیون ها انسان شیفته و محب اهل بیت پیامبر اسلام (ص) را به عشق حضرت سیدالشهدا (ع) از اقوام و ملیت ها و کشورهای مختلف در کربلای معلا گرد هم می آورد، امروز به یک ابر رویداد تبدیل شده است.

این رخداد بزرگ به رغم خواست دولت های سلطه گر و رسانه های جهان سلطه، به کانون توجه صاحبان فکر و اندیشه و قلم بدل شده است. بی تردید درچه های به روی اهل فکر و نظر باز شده است تا از آن چشم های نافذ به بنیان حرکت عظیم الهی عاشورا و آرمان های متعالی رهبر بزرگ آن دوخته شود. این اتفاق مبارک می تواند جانیهای تشنه زیادی را از جهان به زیبایی ها و حقایق ملکوتی انسانها ی نورانی حماسه رهایی بخش عاشورا متوجه نماید. این صحنه و صفحه نورانی و آسمانی، بشارت دهنده مدنیت جدیدی است که جامعه اسلامی و متعاقب آن مدنیت اسلامی را بشارت می دهد. این امر که با اهتمام مردان و زنانی بزرگ به ویژه مردم شریف و مظلوم عراق رقم خورده است و تراز جاوید اولیای الهی را حفظ و حراست و احیای می کند، نیازمند گفتن سازی است، گفتنایی بر اساس آموز های و حیاتی و حماسه ملکوتی عاشورا که بشارت دهنده جریان ناب متکی بر اصول انسانی و تعاون و مودت است و همه هژمونی های قوم محور و ملیت مدار و نژاد گرایانه را در نوردیده و جامعه ای فراتر از ارزشها و هنجارهای مدرنیته و مغرب زمین عرضه خواهد کرد. این افق و مسیر امید و الهی بدون مشارکت مسوولانه همه اهالی قلم و تریبون و کرسی علم و صاحبان اندیشه در تبیین زوایا و بنیادهای این حرکت ارزشمند ممکن نخواهد بود. سرمایه عظیمی که امروز با ارتباطات گسترده و ایجاد شبکه های اجتماعی و مردمی فراتر از مرزهای سیاسی و جغرافیایی در حال وقوع است می تواند پشتوانه مطمئن و بزرگی را برای اعتماد سازی و تعاملات فرهنگی و اجتماعی بگشاید، به شرط آنکه همه فرهیختگان و اساتید و روشنفکران و اهالی قلم و هنر با فرهنگ سازی درست از آداب زیارت و سلامت و تعامل های اجتماعی و مبارزه با انحرافات و آسیب ها به صیانت از آن جد و جهد کنند تا گفتن سازی شایسته این حرکت و رویداد بزرگ ایجاد شود و از رهگذر آن شاهد جامعه و مدنیت اسلامی باشیم. ان شاء الله

همه مساجد و حسینیه‌های کربلا در یک دانشنامه

مرکز تحقیقات و پژوهش‌های کربلا پس از دو ماه کار مستمر، اولین مرحله سرشماری مساجد و حسینیه‌های مرکز شهر کربلا را به اتمام رسانید. مسئول مرکز تحقیقات گفت: «این اقدام در راستای شناسایی و مستندسازی و ثبت اطلاعات بیشتر درباره مساجد و حسینیه‌های قدیمی کربلا صورت می‌گیرد؛ چون بیشتر این اماکن درحال نابودی یا تغییر بنا قرار دارند» مرکز پژوهشی کربلا همچنین بنا دارد نتیجه این تحقیقات را که دو سال مستمر ادامه خواهد داشت، در سه جلد کتاب منتشر کند.

رئیس کمیته فرهنگی و آموزش:

میزبانی مردم عراق را مراعات کنیم

رئیس کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین کشور در آستانه اشرفیه گفت: «حضور موبکی از آستانه اشرفیه در کشور عراق موجب خیر و برکت برای شهر و نمودی خاص از یک شهر مذهبی در اربعین است.» حجت‌الاسلام حمید احمدی در دیدار با امام‌جمعه آستانه اشرفیه با بیان اینکه اربعین دارای پیشینه گسترده‌ای است که در دو سال اخیر، مانور قدرت و اقتدار معنوی برای تشیع شد، گفت: «تجمع اربعین بزرگ‌ترین اجتماع بشری و صلح‌آمیز با نگاه مردمی است که بنابر دستور رهبر انقلاب برای فراهم کردن زیرساخت‌ها و با حفظ جریان مردمی و جلوگیری از سوءاستفاده دشمنان، این اجتماع عظیم ساماندهی شد.» او با تأکید بر اینکه فعالیت دستگاه‌های دولتی، تنها برای فراهم کردن زیرساخت‌ها و ساماندهی و حفظ و تأمین امنیت زائران است، گفت: «در سال ۱۳۹۴، پس از حادثه منا و بنابر درخواست رئیس‌جمهور برای پاسخگویی دولت درمقابل هرگونه اتفاق احتمالی و به‌منظور به‌کارستن تمام ظرفیت دولت و موافقت این درخواست از سوی مقام معظم رهبری، ستاد اربعین از بعثه رهبری به وزارت کشور انتقال یافت.» رئیس کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین با اشاره به تشکیل کمیته‌های مختلف در ستاد اربعین بیان کرد: «بخش آموزش و فرهنگی به بعثه مقام معظم رهبری واگذار شد تا آموزش و توجیه زائران از طریق رسانه‌ها، تریبون‌های مختلف، شبکه‌های مجازی و همچنین هماهنگی‌های لازم در عراق و ایران از این طریق انجام شود.» احمدی به تشکیل کمیته و انتقال مباحث مربوط به رایزن فرهنگی در عراق اشاره کرد و افزود: «معاونت فرهنگی، سپاه، شهرداری تهران، سازمان تبلیغات، شورای سیاست‌گذاری

اُتمه جمعه، مجمع جهانی اهل‌بیت(ع)، صدوسیما و پدافند غیرعامل از جمله دستگاه‌های عضو و آموزشی ستاد اربعین هستند که بعثه کار خدمت‌گزاری را برعهده دارد.»

او با بیان اینکه در سال گذشته، ستاد بازسازی عتبات مسئول پشتیبانی و جمع‌آوری کمک‌های مردمی و سازمان حج مسئول اسکان و اعزام و تغذیه بود، افزود: «طبق تأکید وزیر کشور و بعثه رهبر انقلاب، اجازه جمع‌آوری کمک‌های مردمی به‌صورت مستقیم به هیئت‌ها برای حفظ جنبه مردمی بودن و بقای هیئت‌ها داده شده است و هیئت‌ها می‌توانند در شهرستان‌ها، جمع‌آوری کمک‌های مردمی را برای استقرار موبک‌ها انجام دهند.»

مدیر آموزش بعثه مقام معظم رهبری با اذعان به اینکه ستاد بازسازی عتبات مسئول تأسیس موبک‌ها نیست و تنها می‌تواند در فراهم کردن مکان برای موبک‌ها به آن‌ها کمک کند، گفت: «تمامی امور باید از طریق رایزن فرهنگی در عراق صورت گیرد و هر موبکی که در ایران خواستار حضور در عراق باشد، باید با رایزن فرهنگی هماهنگ باشد.» او با اشاره به حضور دومیلیون زائر ایرانی در سال گذشته در اجتماع پرشور زائران اربعین حسینی گفت: «۷۶ درصد از زائران از آقایان و ۲۴ درصد از بانوان از کشورمان در اربعین سال گذشته در عراق حضور داشتند.»

رئیس کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین با بیان اینکه کربلا ظرفیت حضور انبوه زائران را ندارد، گفت: «با برخی برنامه‌ریزی‌ها و اقدامات از جمله توصیه آیت‌ا... سیستانی مبنی بر ده روز بودن اربعین یا بازگشت ۳۰۰ هزار زائر در روز اربعین به کشور، سعی در کنترل جمعیت در این شهر داشتیم.» احمدی با اشاره به حضور ۷۰ موبک ایرانی در مسیر پیاده‌روی اربعین حسینی بیان کرد: «اکثر این موبک‌ها جنبه خدماتی داشته و تنها بخشی در حوزه فرهنگی فعالیت می‌کردند. از جمله سخنرانی‌ها و برنامه‌ها به‌صورت خودجوش صورت گرفت.»

مدیر آموزش بعثه مقام معظم رهبری با اشاره به برخی تدابیر صورت‌گرفته به‌منظور دوری از حواشی احتمالی بیان کرد: «استفاده از مذاخان و سخنرانان دوره‌دیده برای حضور در عراق و عدم تحرکات تنش‌زا از جمله نصب‌کردن پوسترهای منقش به تصاویر شخصیت‌های نظام، از جمله اقداماتی بود که برای اجتناب از رخ دادن هرگونه حواشی انجام شد که حتی آیت‌ا... سیستانی پس از برگزاری اربعین سال گذشته، با ارسال نامه‌ای از درک مصالح عراق توسط ایرانیان تشکر و قدردانی کردند.» او به تأکید رهبر معظم انقلاب اسلامی در مردمی بودن اربعین اشاره کرد و افزود: «تکریم و تقویت مرجعیت عراق با محوریت آیت‌ا... سیستانی، تکریم و تقویت مردم و دولت عراق و داشتن احساس میزبانی در مردم عراق از اصولی بود که رهبر معظم انقلاب در اربعین سال گذشته تأکید داشتند و با این نگاه، شاهد استقبال از حضور ایرانیان در عراق بودیم.»

رهبر انقلاب توصیف کردند

پیاده‌روی اربعین، ترکیب عقل و عاطفه

این روزها، روزهای نزدیک به اربعین است. پدیده بی‌نظیر و بی‌سابقه‌ای هم در این سال‌های اخیر به وجود آمده و آن، پیاده‌روی میان نجف و کربلا یا بعضی از شهرهای دورتر از نجف تا کربلا است. بعضی از بصره، بعضی از مرز، بعضی از شهرهای دیگر، پیاده راه می‌افتند و حرکت می‌کنند. این حرکت، حرکت عشق و ایمان است. ما هم از دور نگاه می‌کنیم به این حرکت و غبطه می‌خوریم به حال آن کسانی که این توفیق را پیدا کردند و این حرکت را انجام دادند؛ گرچه دوریم، به یاد تو سخن می‌گوییم.

بعد منزل نبود در سفر روحانی

این کسانی که این راه را طی کردند و این حرکت عاشقانه و مؤمنانه را دارند انجام می‌دهند، واقعاً دارند حسنه‌ای را انجام می‌دهند. این یک شعار بزرگ است، لا تجلوا شعائرًا... این بلاشک جزو شعائرًا... است. جا دارد که امثال بنده که محرومیم از این جور حرکت‌ها، عرض بکنیم که «یا لیتنا کُنّا معکم فنفسوز فوژاً عظیماً».

همان‌طور که عرض کردیم، این حرکت حرکت عشق و ایمان است. هم در آن ایمان و اعتقاد قلبی و باورهای راستین، تحریک‌کننده و عمل‌کننده هست، هم عشق و محبت، تفکر اهل‌بیت و تفکر شیعی همین‌جور است؛ ترکیبی است از عقل و عاطفه، ترکیبی است از ایمان و عشق، ترکیب این دو، این آن چیزی است که در سایر فِرَق اسلامی، خلأ آن محسوس است، سعی هم می‌کنند گاهی به یک نحوی این خلأ را پر کنند، [اما] نمی‌شود.

چه کسی مثل خاندان پیغمبر، این عناصر برجسته، ممتاز، نورانی، ملکوتی وجود دارد در بین معتقدات شعب دیگر اسلامی که این جور مردم به آن‌ها عشق بورزند، با آن‌ها تعامل کنند، با آن‌ها حرف بزنند، به آن‌ها سلام کنند و از آن‌ها ان‌شاء... جواب بشنوند؟ چه کسی دیگر وجود دارد؟ این است که این یک فرصتی است در اختیار پیروان اهل بیت؛ این زیارت ائمه(علیهم‌السلام)، این معاشقه معنوی با این

فراخوان ایده‌های فرهنگی

ستاد مرکزی اربعین فراخوانی را جهت دریافت ایده‌های فرهنگی اربعین منتشر کرده است. ضمن اینکه این ستاد در بیست‌و‌چهارمین نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم هم حضور داشت و آماده دریافت ایده‌ها و طرح‌ها بود.

همایش بزرگ و مردمی اربعین حسینی سالیانی است که محل تجمع و محمل نمایش اقتدار و عظمت پیروان مکتب اهل بیت(ع) شده و این مهم، هر سال شکوه بیشتری می‌یابد. حضور خیل عظیم محبان اهل بیت(ع) و مشتاقان زیارت اربعین حضرت امام حسین(ع) از ایران

موبک‌های دروغین در کمینند

معاونت تبلیغ و ارتباطات مرکز تخصصی مهدویت درباره جریان منسوب به احمد الحسن مدعی دروغین یمانی گفت: «در قضیه راهپیمایی اربعین، جریان منسوب به یمانی دروغین، اقدام به برپایی موبک‌هایی جهت جذب نیروهای مؤمن داشتند که در این بین متأسفانه، جاذبه‌هایی ایجاد شد و باید مراقب بود که طلاب و مردم جذب چنین گروه‌هایی نشوند.» حجت‌الاسلام محمدرضا نصوری افزود: ما برنامه‌های مختلفی برای طلاب محترم تدارک دیدیم تا با تفکرات این فرقه‌های ضاله آشنا شوند.

کوتاه از رسانه‌ها

راه‌اندازی کنسولگری عراق در شیراز

مدیر حج و زیارت استان فارس گفت: «با هدف آسان‌سازی روند صدور روادید برای متقاضیان شرکت در آیین اربعین حسینی در کربلای معلا در عراق، نمایندگی کنسولگری عراق ویژه سفر اربعین سال ۹۵ در شیراز راه‌اندازی می‌شود.»

دعوت از مستندسازان اربعین

سازمان هنری رسانه‌ای اوج اعلام کرد که فیلم‌سازان و مستندسازان مطابق سال‌های گذشته می‌توانند با ارسال طرح‌های خود به خانه مستند انقلاب اسلامی برای تولید فیلم و مستند با موضوع زائران اربعین در سال ۱۳۹۵، از امکانات این مرکز برای پوشش هرچه بهتر مراسم باشکوه زیارت اربعین در کشور عراق بهره‌مند شوند.

ظرفیت اعزام ۱/۵ میلیون نفر به عتبات

معاون عتبات سازمان حج و زیارت با بیان اینکه ظرفیت اعزام به عتبات عالیات در سال ۹۴ حدود ۶۰۰ هزار نفر بود، گفت: «بنا داریم امسال، تعداد زائران کشورمان به ۱/۵ میلیون نفر برسد.»

محسن نفاقتی درباره آخرین برنامه‌های سازمان متبوعش در سال ۹۵ گفت: «برنامه‌ریزی‌های لازم برای هرچه بهتر و باشکوه‌تر برگزارشدن این مراسم معنوی درحال انجام است.»

تجلیل از خادمان اربعین

همایش تجلیل از خادمان اربعین حسینی با حضور سردار غلامحسین غیب‌پرور فرمانده سپاه فجر فارس برگزار شد. سال گذشته، موبک حضرت احمدبن موسی(ع) در زمینی به مساحت ده‌هزار مترمربع در شهر مقدس کربلا و در فاصله دوهزارو ۴۰۰ متری حرم‌های مطهر برپا شد و به چندین هزار نفر از زائران اباعبدا...الحسین(ع) در ایام اربعین خدمات ارائه کرد.

طرح جامع حوزه سلامت

رئیس دانشگاه علوم پزشکی ایلام خبر داد: «طرح جامع اربعین در حوزه سلامت شامل فضای فیزیکی و گیت سلامت در پایانه مرز بین‌المللی مهران که در آن، تمامی مداخلات درمانی و ارزیابی‌های بهداشتی برای زائران ورودی و خروجی انجام می‌شود، تهیه شده است.» او افزود: «اربعین سال گذشته، هفت‌میلیارد ریال اعتبار برای درمان اتباع خارجی در این استان هزینه شد.»

وحدت مسلمانان، ارمغان راهپیمایی اربعین

سید عباس صالحی در دیدار با رییس و مسئولان کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین حسینی، با ابراز خرسندی از تدابیر و برنامه‌های ستاد مرکزی و کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین حسینی، اظهار کرد: ما در مراسم اربعین فقط میهمان سفره غذای مردم شریف عراق نیستیم، بلکه میهمان سفرهای سنت ایشان هم هستیم، لذا باید این سنت‌ها را پاس داشت و از ایرانی کردن آن‌ها اجتناب شود.

معاون فرهنگی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی گفت: ما گاهی به دلیل عدم شناخت فرهنگ و سنت‌ها مردم عراق رفتارهایی بروز می‌دهیم که به رغم همه تلاش‌ها به اختلاف و واگرایی دامن می‌زند. ما باید از رهگذر مراسم با شکوه اربعین به اتحاد پیروان اهل بیت (ع) بله همه مسلمانان کمک کنیم، وی با تأکید بر ضرورت درک درست شرایط حساس منطقه و عراق، اتخاذ تدابیر و راهبردهای مناسب در مواجهه با آسیب‌های احصا شده را ضروری دانست.

گنبد امام حسین (ع) بالاتر می‌رود

مسئول ستاد بازسازی عتبات عالیات خراسان رضوی اعلام کرد: «به دنبال استقبال باشکوه زائران حسینی به‌ویژه در ایامی مانند عاشورا و اربعین، اجرای پروژه صحن عقیله بنی‌هاشم (س) با زیربنای بیش از ۱۶۰ هزار مترمربع در حد فاصل خیمه‌گاه تا باب‌القبله حرم مطهر امام حسین (ع) با جدیدترین روش‌های علمی روز آغاز شده و ظرف شش سال به اتمام خواهد رسید.» او افزود: «همچنین طرح ترفیع گنبد امام حسین (ع) و تقلیل (لاغرسازی) و تقویت ستون‌های حرم امام حسین (ع) به‌عنوان دو پروژه فنی و مهندسی پیچیده، در حال اجراست.»

تداوم اربعین، خواسته‌های بیت (ع)

تولیت آستان قدس رضوی در دیدار با مسئولان هیئات مذهبی مشهد گفت: «امروز، هیئات عزاداری ما جاودانه ماندن یاد و خاطره عاشورا و کربلا را مهم‌ترین مأموریت و مسئولیت خودشان می‌دانند؛ زیرا امام زمان داعیه دارد که عاشورا بماند. جریان عاشورا می‌بایست زمینه‌ساز همه خیزش‌ها و رویش‌ها و بصیرت‌آفرینی‌ها در عالم و زمینه‌ساز ظهور بقیه... شود.» حجت‌الاسلام سید ابراهیم رئیسی افزود: «راه مصون‌سازی جامعه و جوانان مسلمان در برابر این تهاجم فرهنگی، تربیت نیروهای مذهبی و هیبتی با داشتن مشخصه‌هایی همچون دشمن‌شناسی و دشمن‌ستیزی است.»

گزارش خبری

اربعین فراملی و فرامذهبی است

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسگر از نگاه رهبر انقلاب به اربعین گفت

انجام شود. وزیر کشور تأمین امنیت زائران را نیز بسیار مهم توصیف کرد.

رحمانی فضلی اقدامات فرهنگی سال قبل در طول برگزاری مراسم اربعین حسینی را با توجه به رهنمودهای مقام معظم رهبری در این زمینه، خوب ارزیابی کرد و گفت: «این مراسم باشکوه فرصت مناسبی برای ترویج معنویت و رعایت اصول و ارزش‌های ناب اسلامی و گسترش فرهنگ گذشت، ایثار، وحدت و همبستگی مسلمانان است؛ ضمن اینکه آداب فردی و اجتماعی زیارت نیز با نشان دادن فرهنگ قوی و رشدیافته به‌جای آورده شده است.»

پیش از سخنان وزیر کشور، ذوالفقاری معاون امنیتی و انتظامی وزیر کشور و رئیس ستاد اربعین حسینی به ارائه گزارشی کوتاه‌ای از مهم‌ترین اقدامات ستاد و مصوبات جلسات قبل پرداخت.

وزیر کشور: این مراسم باشکوه فرصت مناسبی برای ترویج معنویت و رعایت اصول و ارزش‌های ناب اسلامی و گسترش فرهنگ گذشت، ایثار، وحدت و همبستگی مسلمانان است؛ ضمن اینکه آداب فردی و اجتماعی زیارت نیز با نشان دادن فرهنگ قوی و رشدیافته به‌جای آورده شده است.

با شرکت‌های بیمه با قیمت مناسب توافق کنند. عبدالرضا رحمانی فضلی وزیر کشور در جلسه ستاد اربعین حسینی که با حضور همه اعضا تشکیل شد، بر ضرورت اعزام زائران به‌صورت کاروانی از استان‌های مبدأ به‌سوی عتبات عالیات در عراق تأکید کرد و گفت: «باید تلاش شود استان‌ها با راه‌اندازی کاروان‌های زیارتی با شرح وظایف مشخص و تعریف‌شده و همکاری سازمان حج و زیارت و استانداران، مشکلات سال‌های قبل در اعزام انفرادی زائران برطرف شود.»

رحمانی فضلی لزوم ساماندهی جمع‌آوری کمک‌های مردمی را برای ایجاد شرایط مطلوب برای تردد زائران در مسیر راهپیمایی اربعین حسینی یادآوری کرد و گفت: «مسیرهای حرکت کاروان‌ها طوری طراحی شود که توزیع مناسب خدمات به زائران به‌نحو رضایت‌بخشی

تلاش ما این است که بگوییم نظام و مردم این کار را انجام دادند. تلاش ما این است که اخلاص در این کار محفوظ بماند و بتوانیم دستاوردهایش را بیشتر کنیم.» او با اشاره به تأکید مقام معظم رهبری مبنی بر استفاده‌نشدن تصاویر ایشان در مراسم اربعین گفت: «نگاه ایشان یک نگاه فراملی و فرامذهبی بود. این کار انجام شد و شاهد برکات و ثمرات آن نیز بودیم. همچنین ایشان فرمودند که کار اربعین دولتی نشود و حتی‌المقدور مردمی باشد که الحمدلله این کار نیز تا حد زیادی انجام شده است.»

وزیر کشور: مراسم اربعین فرصتی برای افزایش همبستگی اسلامی است. وزیر کشور از مسئولان ستاد اربعین حسینی خواست در فرصت باقی‌مانده، موضوع بیمه زائران را پیگیری کرده و

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت با تأکید بر اهمیت برگزاری هرچه باشکوه‌تر مراسم اربعین حسینی گفت: «هرچه جلوتر می‌رویم، این رویداد عظیم گسترده‌تر و به یک اجتماع بزرگ بشری تبدیل می‌شود؛ اجتماعی که در آن، شیعه و سنی از اروپا و مناطق دیگر نیز شرکت می‌کنند و روزبه‌روز در حال توسعه است.»

حجت‌الاسلام والمسلمین قاضی عسگر طی سخنانی در جلسه کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین کشور بیان کرد: «امسال شاهد هماهنگی‌های بیشتری نسبت به گذشته هستیم. سال گذشته همگان دیدند که خدا چه نعمتی به ما داد و مراسم اربعین با چه شکوهی برگزار شد.»

نماینده ولی‌فقیه در امور حج و زیارت گفت: «عنایتی که مقام معظم رهبری به موضوع اربعین داشته و دارند و اینکه الان هم حساسیت موضوع بیشتر شده، می‌طلبد که تلاش بیشتری در این زمینه صورت گیرد. تقسیم کار در وزارت کشور شاکله کار را مشخص کرده و بخش اعزام به‌عهده سازمان حج و زیارت گذاشته شده است.»

او ادامه داد: «مسئولیت کمیته فرهنگی به‌عهده جناب آقای احمدی گذاشته شده که به‌خوبی از عهده این مسئولیت برآمده‌اند و من مرتباً، شاهد تلاش‌های ایشان بوده‌ام.» قاضی عسگر گفت: «ما در ققیبه حج و اربعین هیچ‌وقت دنبال این بوده‌ایم که بگوییم ما کار را انجام داده‌ایم، بلکه این کار یک وظیفه دینی است و

آینه

اربعین، رازی بین خدا و خاک

پدram پاک آیین مدیرمسئول

اربعین؛ چهلمین روز پس از واقعه سهمگین کربلا و شهادت امام حسین (ع) و پویندگان راه حقیقت سامانی است که تاریخ، هرگز مانند آنها را به خود ندیده و از این پس نیز نخواهد دید. سنت بزرگداشت «اربعین» در میان پیشوایان دین، تنها برای سالار شهیدان مرسوم و مورد تأکید است؛ تا آنجا که «زیارت اربعین» از نشانه‌های ایمان ذکر شده است. جهانی که ما در آن زندگی می‌کنیم؛ پر از اسرار است. در این عالم کمتر پدیده‌ای است که فاقد ساحت پنهان و رمز و رازهای شگفت‌انگیز باشد. از دعاها و رسوای مکرر اسلام (ص) این بود که «خدا یا! هر چیز را آنچنان که هست، به من بنمایان» و این نشانه آن است که آنچه ما به ظاهر می‌بینیم، همیشه با آنچه واقعاً هست، یگانه نیست و به تعبیر دیگر «صورتی در زیر دارد آنچه در بالاستی»! قرآن نیز خطاب به مردم می‌پرسد که چرا «از زندگی دنیا، فقط ظاهر را می‌شناسند، و از آخرت (که باطن زندگی است)، بغفلت می‌ورزند»؛ حال آن که ظاهر زندگی، کم ارزش‌تر و ناپایدارترند و باطن راز آمیز آن است که اصل و ماندگار خواهد بود.

یکی از پدیده‌های راز آمیز زندگی، اعداد هستند. رازهای نهفته در اعداد تا آنجا از پرده بیرون افتاده است، که جهان سراسر مادی امروز هم ناچار به قبول آن شده است و بشری که جز به ماده و مادیت نمی‌اندیشد دانشی مستقل برای کشف رازهای اعداد بنیان نهاده است. «علم اعداد» یا «عدد شناسی» علمی است که به مطالعه معانی نهفته در اعداد اختصاص دارد. راز شناسی عدد که هم از نظر علمی و هم از نظر تجربی تأیید شده است، در واقع همان فلسفه اعداد است. اما افزون بر یافته‌های علمی و تجربی، تأکید متون دینی بر بعضی اعداد و توصیه به رعایت آنها نیز حاکی از آثار و خواص ناشناخته‌ای است که در آنها وجود دارد. «چهل» جمله این اعداد است که علامه بحر العلوم در رساله «سیر و سلوک» که به وی منسوب است، می‌نویسد: «خاصیت اربعین در ظهور فعلیت و بروز استعداد و قوه و حصول ملکه، امری است مصرح به در آیات و اخبار؛ و مجرب اهل باطن و اسرار.»

احتمالاً به همین گونه دلایل باشد که «زیارت اربعین» از نشانه‌های ویژه مومنان تلقی شده است؛ چنانکه حضرت امام حسن عسکری (ع) فرمود: نشانه‌های مؤمن پنج چیز است: پنجاه رکعت نماز (در هر روز که شامل ۱۷ رکعت نماز یومیه و نیز نمازهای نافله می‌شود)، زیارت اربعین، انگشتر به دست راست کردن، جبین را در سجده بر خاک گذاشتن، و بسم‌الله الرحمن الرحیم را در نماز بلند گفتن.»

خبر خوش

رئیس کمیته مشارکت‌های مردمی ستاد اربعین:

سامرا و کاظمین دو مقصد امسال اند

بهتری را منتقل می‌کنیم و ان شاء... افزایش صددرصدی امکانات را خواهیم داشت.»

پلارک بیان کرد: «سامرا و کاظمین را امسال به برنامه امکان ستاد اضافه کرده‌ایم.»

پلارک پس از گزارش نماینده حوزه ایاب و ذهاب زائران، درخصوص افزایش و به‌روزرسانی امکانات زائران و زیرساخت‌های این سفر زیارتی گفت: «در همه استان‌ها یک سامانه وجود دارد که درخواست اعلام سهمیه‌بندی اسکان جانمایی شده است.»

آقایابایی دبیر ستاد اربعین نیز گفت: «هزینه صدور روادید برعهده کشور عراق است؛ اما باید آب آشامیدنی و مصرفی بهداشتی را از ایران ببریم. زمان و مکان استقرار نیز به استان‌ها اعلام شده است.» او افزود: «برای اسکان و تغذیه و ایاب و ذهاب جمعیت مورد نظر، امکانات در نظر گرفته شده است؛ اما باید سقف تعداد زائران تعیین شود تا از هرج‌ومرج و بی‌برنامگی و نیز تقسیم نامنظم امکانات جلوگیری به عمل آید.»

مانعی پیش نیاید» او درخصوص خدمات‌رسانی به زائران گفت: «هر حوزه‌ای که وظیفه‌ای را برعهده می‌گیرد، باید خودش عهدمدار امکانات باشد که جای گلايه نباشد.» نماینده کمیته اسکان زائران اربعین افزود: «هنوز چادرهای اسکان و ابزار آن از سال گذشته به ما نرسیده و تحویل داده نشده است.»

پلارک درباره جذب مشارکت مردمی گفت: «هلال احمر به‌طور معمول، کمک‌کننده است؛ اما برای جذب کمک‌های مردمی از چند جناح به ما اطلاع داده شده که هنوز به دستمان نرسیده است. محور جمع‌آوری کمک‌های مردمی باید در این کمیته متمرکز شود. سال گذشته به دلیل بی‌نظمی و پراکنده بودن، کمک‌ها غیرمتمرکز بود.» او یادآوری کرد: «سال گذشته، کمک‌ها رقم قابل توجهی نبود و ۱۰ روز مانده به اربعین ما اقدام کردیم. سال گذشته، کمیته نزدیک به ۱۰ میلیارد تومان هزینه اسکان و امکانات در عراق کرد.» پلارک تأکید کرد: «قرار بود ردیف بودجه برای این کار در نظر گرفته شود؛ اما نتوانستیم به دولت فشار بیاوریم.»

یکی دیگر از نمایندگان درخصوص موبک و امکانات زائران گفت: «ستاد سال گذشته، امکانات و تجهیزات خوبی برده بود، امسال نیز با استفاده از تجربه سال پیش، امکانات

رئیس کمیته مشارکت‌های مردمی ستاد اربعین گفت: «باید سقف تعداد زائران اربعین تعیین شود تا از هرج‌ومرج و بی‌برنامگی و نیز تقسیم نامنظم امکانات جلوگیری به عمل آید.» حسن پلارک در نشست کمیته اسکان و پذیرایی از زائران اربعین حسینی که در سازمان بازرسی استانداری تهران برگزار شد، گفت: «وزارت نیرو سال گذشته برای ارائه اپراتورهای تلفن همراه در عراق بسیار همکاری کرد. در اربعین ۹۴ اپراتور همراه اول خیلی قوی عمل نکرد؛ اما امسال فکری به حال این موضوع می‌شود.»

او افزود: «امسال مشکل پارکینگ زائرانی که با وسیله نقلیه شخصی به کربلا سفر می‌کنند، حل شده و با مشخص شدن نوع و مدل وسیله، کارت صادر می‌شود. همچنین مشکل بیمه زائران حل شده است.» نماینده کمیته اسکان اربعین خاطر نشان کرد: «تنها، موضوع ویزا باقی مانده که به‌محض صادر شدن ویزا، ثبت‌نام شروع می‌شود.»

پلارک درخصوص موضوع ویزا و ارز و ثبت‌نام زائران و کمک‌های مردمی گفت: «ویزای شش‌ماهه باید گرفته شود و توصیه شده است که مشکلی برای زائران پیش نیاید. اگر موضوع لغو روادید پیش بیاید، ثبت‌نامی انجام نمی‌شود. پس باید موضوع روادید را جدی دنبال کنیم که

کتاب

برگی از بهار

کتاب «مجموعه مقالات اربعین» تألیف جمعی از نویسندگان، در پژوهشکده حج و زیارت تهیه شده و نشر مشعر آن را منتشر کرده است. این کتاب شامل مجموعه مهم‌ترین مقالات نوشته‌شده درباره اربعین حسینی به زبان فارسی در نشریات کشور است. این کتاب در دو بخش تنظیم شده است.

بخش اول: مقالات پژوهشی

در بخش نخست، هجده مقاله از مجلات آورده شده و در بخش دوم، ۲۲ مقاله مرتبط با اربعین از روزنامه ها انتخاب و منتشر شده است. همچنین «کتابشناسی توصیفی اربعین حسینی» به‌صورت مستقل در این مجموعه منتشر شده است. بخش اول این کتاب شامل مقالات پژوهشی است. عناوین این مقالات عبارت است از: ضرورت بحث اربعین، دلیل بزرگداشت اربعین چیست؟، فلسفه بزرگداشت اربعین حسینی چیست؟، نگاه‌ی به زیارت اربعین سالار شهیدان، مطلق دل‌ها (به‌مناسبت اربعین حسینی)، پژوهشی در اربعین حسینی، تحقیقی درباره اربعین حسینی، پیام اربعین در زیارت اربعین، ویژگی‌های امام حسین(ع) در زیارت اربعین، اربعین در فرهنگ اهل بیت(علیهم‌السلام)، تحلیل مبنای تاریخی اربعین حسینی، کل یوم عاشورا، نگاهی به آموزه‌های دعای اربعین، از عاشورا تا اربعین، بررسی دنباله قیام حسینی در شام و اربعین، اربعین‌های خونین، مآخذشناسی اربعین و کتابشناسی توصیفی اربعین حسینی.

بخش دوم: مقالات

روزنامه‌ها

بخش دوم این کتاب شامل مقالات روزنامه‌ها است که شامل این مقالات می‌شود: گزیده بیانات رهبر انقلاب درباره اربعین حسینی، وقایع‌نگاری زائر پیاده حسینی از نجف تا کربلا، هم‌نوایی با کاروان اسراء چرا اربعین اهمیت دارد؟، منزلت اربعین حسینی، سرآغاز سنت اربعین حسینی، جایگاه اربعین در فرهنگ شیعی، چرا «اربعین» فقط برای امام حسین(ع) است؟ فلسفه قیام عاشورا در زیارت اربعین امام حسین(ع)، حسین(ع) تجسم «عشق عقلانی»، زینب(س) سر عظیم اربعین حسینی، اهمیت زیارت اربعین در نگاه دکتر حشمتا. قنبری؛ انقلاب جابر؛ روایت چهل روز ماتم مردم در عزای سیدالشهدا(ع)، اربعین اشک گلوآژه‌های حسینی، تا اربعین، اربعین حسینی و چون جابر به کربلا آمدن، اربعین کمال عاشورااست، سَر قدلست اربعین حسینی، اربعین و راه پیش روی ما، همراه با زیارت اربعین، نگاهی تحلیلی به زیارت اربعین، اربعین نور(اربعین حسینی) و اربعین امام حسین(ع).

کتاب «مجموعه مقالات اربعین» در ۵۲۰ صفحه و در قطع وزیری در پژوهشکده حج و زیارت تهیه شده و نشر مشعر در تیر ۱۳۹۴ آن را منتشر کرده است.

زیارت عتبات عالیات در عراق و به‌خصوص کربلای حضرت سیدالشهدا(ع) در تمام روزهای سال فضیلت بسیار زیادی دارد؛ اما زیارت اربعین سالار شهیدان به‌دلیل فرمایش امام حسن عسکری(ع) که این زیارت را یکی از نشانه‌های پنج‌گانه انسان مؤمن دانسته‌اند، از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. این سنت در سال‌های دور نیز انجام می‌شده؛ اما در سال‌های اخیر با شور و شکوه استثنایی برگزار می‌شود.

به همین دلیل، در گفت‌وگوی تفصیلی با حجت‌الاسلام سید محمد قائم‌مقامی کارشناس و سخنران دینی، به بررسی ابعاد و آثار حرکت عظیم و سنت پیاده‌روی اربعین پرداخته‌ایم. حجت‌الاسلام قائم‌مقامی معتقد است که سنت پیاده‌روی میلیون‌ها شیعه و محب اهل بیت علیهم‌السلام در اربعین حسینی، حرکت رو به رشدی است که تحقق آن از تصور بسیاری از تحلیل‌گران اجتماعی و سیاسی خارج است و نمی‌توانند با استفاده از معادلات سیاسی به این پاسخ برسند که چه شد امروز، شاهد حضور میلیونی شیعیان برای زیارت امام حسین(ع) در اربعین آن حضرت هستیم. اما در این حرکت خودجوش و عظیم و عرض ارادت مخلصانه، رمز‌هایی برای شیعیان و حتی جامعه نهفته است که توجه به آن، به تبلیغ عملی دین اسلام کمک بسیاری خواهد کرد.

گفته شده «کل یوم عاشورا و کل ارض کربلا»؛ اما در این میان، دو مقطع زمانی بسیار مهم برای انتقال مفاهیم قیام امام حسین(ع) وجود دارد که روز عاشورا و روز اربعین است. دلایل عزاداری در روز عاشورا کاملاً مشخص است؛ اما چرا اربعین امام حسین(ع) تا این اندازه با شور و شعور بالا برگزار می‌شود؟

در پاسخ به این پرسش باید توجه کرد که قیام امام حسین(ع) در روز عاشورا برای همه زمان‌ها و مکان‌ها درس دارد و همه انسان‌ها در طول تاریخ، مخاطب این قیام بزرگ هستند؛ بنابراین هر زمانی می‌توان به بررسی مفاهیم عاشورا پرداخت؛ اما همان‌طور که در متن پرسش اشاره کردید، شور حسینی به‌طور مشخص، در دو روز عاشورا و اربعین به‌طور علنی بروز پیدا می‌کند. البته کلام و شیوه عزاداری ائمه اطهار علیهم‌السلام این دو روز را به‌طور ویژه برای برگزاری عزاداری‌ها مشخص کرده است. به این ترتیب می‌توان گفت که روز عاشورا روز عزای امام حسین(ع) و یاران آن حضرت به‌صورت حرکتی درون‌دینی و طی مراسمی پرشور برگزار می‌شود؛ اما روز اربعین اقدام عمومی است تا به کاروان آن حضرت بپیوندم. پس، اربعین روز تجدید پیمان با امام شهیدی است که صاحب مفاهیم بزرگ و ولای الهی است. در این روز است که همه شور و احساسات مردم جامانده از کاروان آن حضرت عینیت پیدا می‌کند.

چرا مراسم اربعین و چهلمین روز شهادت حضرت سیدالشهدا(ع) تا این اندازه درمیان شیعیان ارج و منزلت دارد؟ درواقع، اربعین آن حضرت چه کار کرد ویژه‌ای دارد که مورد استقبال گسترده شیعیان واقع شده است؟

اربعین در فرهنگ شیعه نقش ویژه و کارکرد مهمی دارد. از یک طرف، خاطره کربلا و عاشورا را برای مردم تداعی می‌کند و باعث می‌شود که پیوند مردم با قیام حضرت سید الشهدا(ع) مستحکم‌تر شود و از طرف دیگر هم، باب جدیدی از زیارت آن حضرت را به روی ما می‌گشاید که با عرض ارادت مخلصانه همراه است. در عین حال، در روز اربعین مؤمنان صحنه‌گردان مراسم هستند و آن را به مانور بزرگ دینی تبدیل کرده و اوج معارف الهی را در قالب این راهپیمایی گسترده از خوانند مسئلت می‌کنند. این ظرفیت عقلانی درست چهل روز بعد از شور احساسات حسینی در روز عاشورا به تکامل رسیده و حالا، منشأ یک حرکت هدفمند و جهانی می‌شود. دراین زیارت، استدلال‌های عقلانی با احساسات ناب ایمانی همراه می‌شود. در عین حال، احساسات و هیجان ناشی از مصیبت بزرگ عاشورا طی چهل روز به تکامل می‌رسد و به این ترتیب، احساسات جمعی بهترین فرصت برای انتقال مفاهیم و پیام‌های آن قیام بزرگ می‌شود.

سنت پیاده‌روی اربعین از چه زمانی درمیان شیعیان رواج پیدا کرده است؟

باید توجه داشت که سنت پیاده‌روی اربعین حسینی طبق روایت‌های معتبر، در زمان امامان معصوم علیهم‌السلام هم وجود داشت و آن بزرگان با وجود بفقان و ظلم و ستم شدید حاکمان زمان خود در روز اربعین به زیارت مزار مطهر امام

روبه‌رو

راه ورود به کاروان حسینی

سید محمد قائم‌مقامی از اسرار زیارت اربعین گفت

حسین(ع) می‌رفتند. اولین بار هم نقل شده که عبدل. جابر انصاری در همان سال ۶۱ هجری به زیارت آن حضرت رفت.

در روایت‌های بسیاری از جمله حدیث شریفی از امام حسن عسکری(ع) می‌خوانیم که زیارت اربعین یکی از نشانه‌های انسان مؤمن است. راز و رمز حقیقی چنین حدیثی چیست؟ راز تأکید مؤکد روایت‌های رسیده از اهل بیت علیهم‌السلام درباره زیارت امام حسین(ع) و اینکه این زیارت را در زمره ویژگی‌ها و علامت‌های مؤمن شمرده‌اند، تا سال‌های قبل از پیروزی انقلاب اسلامی، به‌خوبی مشخص نشده بود. این موضوع در دوران خلافت ملعون عباسی تا اندازه‌ای معلوم شده بود و نشانه‌ای از عمق روابط و ارادت شیعیان نسبت به آن حضرت محسوب می‌شد؛ اما این راز تا چند سال گذشته، همچنان مخفی مانده بود. این در حالی بود که عالمان دین بارها در مورد زیارت امام حسین(ع) در روز اربعین تأکید داشتند و بسیاری از افراد در متن زیارت اربعین، در پی کشف راز زیارت اربعین بودند. این زیارت در مقام تحلیل قیام امام حسین(ع)، مطالب ناب و شگفت‌انگیزی را در خود دارد؛ به‌طوری که هدف اصلی از قیام امام حسین(ع) را بیرون آوردن مردم از جهل و نادانی دانسته و عالمان دین نیز در همین راستا سعی می‌کردند با فعال کردن عقل‌های مردم، مانع از رفتارهای جاهلانه شوند. این نوع رویکرد نسبت به زیارت اربعین، با توجه به تبیین اهداف قیام آن حضرت، نگرشی مبنایی و مستند است؛ اما نمی‌تواند راز اصلی درباره زیارت اربعین و قرار گرفتن آن به‌عنوان یکی از علامت‌های مؤمن را مشخص کند. اما امروز به برکت انقلاب اسلامی، در کشورمان شعله‌های دینداری و دین‌باوری از زیر خاکستر زمان سر برآورده و هر روز باعث مشخص‌شدن افق‌های جدیدی از دینداری در بین مردم می‌شود. در این میان، زیارت اربعین و بزرگداشت چهلمین روز از شهادت امام حسین(ع) هم رنگ و عطر تازه‌ای به خود گرفته و باعث شده است که معارف اهل بیت علیهم‌السلام فرصتی برای ظهور و بروز پیدا کند.

یعنی مراسم پیاده‌روی اربعین به‌سمت کربلای معلی رمز اصلی زیارت اربعین بوده است؟

همین‌طور است. این حرکت روبه‌رشد نه‌تنها در طول تاریخ سابقه نداشته و هیچ گزارشی از چنین حرکت عظیمی، حتی در ابعاد کمتر از میلیونی، در تاریخ وجود ندارد، بلکه تحقق آن از تصور بسیاری از تحلیلگران اجتماعی و سیاسی هم خارج است و نمی‌توانند با استفاده از معادلات سیاسی به این پاسخ برسند که چه شد امروز شاهد حضور میلیونی شیعیان برای زیارت امام حسین(ع) در اربعین آن حضرت هستیم. البته باید به این نکته هم توجه داشت که ادعای کشف رمز و راز تأکید روایت‌های ائمه اطهار علیهم‌السلام درباره زیارت اربعین، مطالبی نسنجیده است؛ اما بازشدن پنجره جدیدی برای فهم این حقیقت و کنارگفتن پرده‌ای از این راز الهی، حقیقتی است که امروز شاهد آن هستیم. به نظر می‌رسد که مراسم پیاده‌روی اربعین قرار است مقدمات اجتماعی و سیاسی و فرهنگی در ظهور امام زمان(عج) را فراهم کند و نه‌فقط شیعیان و محبان اهل بیت علیهم‌السلام، بلکه جامعه جهانی را آماده ظهور آن حضرت کند.

بنابراین، با یک نگاه کلی، آیا می‌توان نتایج و آثار زیارت اربعین را در ابعاد داخلی و مربوط به شیعیان و همچنین ابعاد جهانی دسته‌بندی کرد؟

بله. همان‌طور که اشاره کردید، بخشی از آثار برگزاری مراسم اربعین به شیعیان و دوستداران ائمه اطهار علیهم‌السلام مربوط است که باعث می‌شود سبک زندگی جدیدی را تجربه کرده و مانور بزرگ انسانی را که بی‌نظیر است، به نمایش بگذارند و همچنین تمرین آمادگی برای حرکت‌های عظیم در زمان ظهور امام زمان (عج) هم محسوب می‌شود؛ اما بخشی از آثار مراسم اربعین و پیاده‌روی به‌سمت کربلای معلی و بارگاه منور امام حسین(ع) و حضرت عباس(ع)، متوجه جهان اسلام و نه‌فقط شیعیان است که جایگاه اهل ولایت را درمیان تمامی معارف تحریف‌شده موجود نشان می‌دهد و به این ترتیب باعث می‌شود تعصب‌های کور کورانه و تقلیدهای بی‌جا، از بین مسلمانان برداشته شود تا در مواجهه با امام زمان(عج) به‌خوبی بتوانند حجت خدا را درک کنند. اثر سوم در برگزاری مراسم اربعین متوجه همه ادیان و مکتب‌های خداپرستی است که شعار اصلی و کلمه توحید را تذکر می‌دهد در عین حال، باید متوجه آثار جهانی این مراسم هم باشیم که همه انسان‌ها با هر دین و مذهب و از هر کشور و سرزمینی را هدف قرار داده و هیچ استثنایی بین مردم قائل نیست. البته باید توجه داشت که هر اندازه حقایق و مفاهیم قیام عاشورا در روز اربعین به شیوه بهتری اعلام شود، زمینه برای اقبال عموم مردم جهان به‌سمت حقانیت اسلام بیشتر خواهد شد.

با این توضیحات، آیا می‌توان نتیجه گرفت که این حدیث نبوی که فرمودند «ان الحسین مصباح الهدی و سفینة النجاه» در طی اربعین بروز و عینیت پیدا می‌کند؟

باید توجه داشت که این حدیث نبوی، تنها مختص به روز اربعین حسینی نیست و مربوط به تمام دوران است؛ اما همان‌طور که اشاره شد، ظرفیت عظیم هدایتگری و دستگیری از همه مردم غرق‌شده در لذات و مادیات در دوران آخرالزمان، یکی از برکت‌های قیام امام حسین(ع) بوده که در ظرف دنیا تحقق پیدا می‌کند و حقیقت آن در آخرت تجلی می‌یابد. درواقع، همین حدیث پیامبر اسلام(ص) در مراسم اربعین به شیوه‌ای جدید تجلی پیدا می‌کند؛ چون در دنیایی که تلاش بسیاری از مردم به‌سمت بهره‌برداری هرچه بیشتر از لذت‌های دنیایی و مادی و برخورداری از یک زندگی دنیایی است، باید دقت کرد که چطور می‌شود میلیون‌ها انسان در شرایط ناامنی موجود در کشور عراق و با وجود تهدیدها و فعالیت‌های تکفیری‌ها و گروه‌های داعش، باز هم به این کشور سفر می‌کنند. حتی شاید در آخر هم بسیاری از این زائران موفق نشوند از نزدیک، مزار شریف امام خود را زیارت کنند؛ اما باز هم نه تهدید، نه امکانات محدود برای استراحت و تغذیه، مانع زیارتشان نمی‌شود. اینها همان احساسات بهره‌رشدرسیده‌ای است که در روز عاشورا ایجاد شده و مردم غرق در دنیای مادیات، به‌سمت آن کشتی نجات حرکت می‌کنند. در عین حال، همین حرکت با پای پیاده است که می‌تواند مردمی را که در دام تبلیغات ضداسلامی نظام سلطه گرفتار شده‌اند، نجات داده و تبلیغ عملی دین آزادی‌بخش اسلام باشد.

در این زیارت، استدلال‌های

عقلانی با احساسات ناب

ایمانی همراه می‌شود. در

عین حال، احساسات و

هیجان ناشی از مصیبت

بزرگ عاشورا طی چهل روز

به تکامل می‌رسد و به این

ترتیب، احساسات جمعی

بهترین فرصت برای انتقال

مفاهیم و پیام‌های آن قیام

بزرگ می‌شود

خواندنی

سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی پیرامون عدد ۴ و اربعین حسینی

با یک جستجوی ساده در اینترنت، می‌توانید به متن سخنرانی حجت‌الاسلام والمسلمین قرائتی برسید. این متن بسیار خواندنی نسماً را با رموز عدد چهل و اربعین حسینی آشناتر می‌کند.

گزارش

جزئیات بزرگترین همایش انسانی جهان در سال ۹۵

کمیتة های ستادی و استانی خدمات ویژه ای به زائران ارائه می دهند

منشور

راهبردهای ستاد مرکزی اربعین ۱۳۹۵-۱۴۲۸

ترویج ارزش های عاشورا
تأمین امنیت زائران
اشراف اطلاعاتی بر جریان های تروریستی
حفظ ماهیت مردمی مراسم اربعین
رعایت جایگاه میزبانی عراق
حفظ و تقویت وحدت مسلمانان
هاهننگی کامل داخلی و خارجی
مدیریت جهادی
حضور قانونمند زائران
پاسخگویی مسؤولانه
هم افزایی همگانی
خود ارزیابی
ارتقای خدمت رسانی
تسریع و تسهیل سفر زائران

بندی های منطقه ای و استانی، فضاها و اراضی مورد نیاز برای اسکان زائران را اجاره و در این خصوص از ظرفیت مراکز اقامتی وقفی ایرانیان در داخل خاک عراق، حد اکثر استفاده را ببرد. علاوه بر اینها، احداث ابنیه و مستحقات مورد نیاز، استقرار صرافی ها و شعب خود پرداز بانک چه در مرزها و چه در داخل خاک عراق و در نهایت شناسایی و سازماندهی خیرین و هدایت آنها به سمت و سوی پشتیبانی از موبک ها به عهده همین کمیته قرار دارد.

ای ساریان آهسته ران!

حمل و نقل زائران اهمیت ویژه خود را دارد. به همین منظور کمیته ای پیش بینی شده تا با استفاده از ظرفیت بخش خصوصی به خصوص اتوبوس های بین شهری و درون شهری دو استان ایلام و خوزستان، خدمات خودروهای عمومی را در این سفر زیارتی به حداکثر برساند. تأمین و ساماندهی پارکینگ های مرزی، استقرار اکیپ های راهنمایی و رانندگی، امدادی و مکانیکی سیار و نیز خدمات خودرویی در طول مسیرهای منتهی به پایانه های مرزی مهران، شلمچه، چزابه و خسروی، تعیین قیمت کرایه خودروها و کنترل آن حتی در داخل خاک عراق، نظارت بر عملکرد آژانس ها و شرکت های حمل و نقل و در نهایت مهیا کردن قطارها و هواپیماهای فوق العاده از مسیرهای مختلف کشور در زمان رفت و برگشت زائران از وظایف کمیته حمل و نقل و سوخت است که مسؤولیت آن با وزارت راه و مسؤول آن، رئیس سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای کشور، داود کشاورزبان است.

سفر به سلامت

در ایام برگزاری این مراسم، سلامت زائران به اندازه همه خدماتی که به آنها ارائه می شود، اهمیت خواهد داشت. به همین منظور، ستاد اربعین از طریق کمیته بهداشت و درمان، پیدایش احتمالی عوامل بیماری زا در عراق و مبادی ورودی کشور را از هم اکنون تحت پایش و کنترل دارد. علاوه بر آن بر مراکز تهیه و عرضه مواد غذایی نظارت می کند و با اطلاع رسانی نکات بهداشتی به خصوص بیماری های واگیر دار می کوشد احتمال ابتلای زائران به بیماری را به صفر برساند تا سفر زیارتی به یاد ماندنی و شیرینی را تجربه کنند. توسط این کمیته در استان های مرزی و مسیرهای منتهی به مرزهای خروجی، اکیپ ها و درمانگاه های متعدد ثابت و سیار بسیاری تأمین شده و در تمام این نقاط، خدمات فوریت های پزشکی ارائه و دارو، تجهیزات پزشکی و حتی خون و فرآورده های خونی مورد نیاز فراهم آمده است؛ اما وقتی از بهداشت و درمان حرف می زنیم، نمی توانیم به خدمات امدادسانی نپردازیم؛ به خصوص که وظیفه ارائه خدمات درمانی و امدادی به زائران در داخل خاک عراق با کمیته امداد و نجات است؛ کمیته ای که جمعیت هلال احمر مسؤولیت آن را به عهده دارد. علاوه بر این، خدمت رسانی به زائران معلول، کودکان و خدای ناکرده، امدادسانی به حادثه دیدگان و مصدومان احتمالی این سفر زیارتی در این کمیته طراحی و اجرا می شود. همچنین مقوله بیمه زائران را همین کمیته بررسی و راهکارهای لازم را به ستاد مرکزی اربعین اعلام می کند.

روزهای پرکار آقای سفیر!

در کنار همه این کمیته ها به ستادی نیاز است که با شناخت کامل از ظرفیت ها و امکانات موجود در داخل خاک عراق، اقدامات ایران در عراق را برنامه ریزی و هماهنگ کند، با مسؤولان عراقی در حوزه های گوناگون جلسه بگذارد و حتی برای خدمت رسانی هر چه بهتر به زائران، هماهنگی هایی را با خود مردم عراق به خصوص عشایر این کشور صورت دهد. نام این ستاد، ستاد ویژه عراق و مسؤولیت آن با حسن دانایی فر، سفیر کشورمان در عراق است.

زیارت در قاب رسانه

زیارت در قاب رسانه ماندگار می شود. به همین منظور کمیته اطلاع رسانی و مستند سازی ستاد اربعین، همه همت خود را صرف مستند سازی این همایش عظیم معنوی از مبدأ تا مقصد خواهد کرد. قاب خاطره که می گوئیم، از تصویری کاغذی در لایه لای صفحات همین نشریه تا عکس های دیجیتالی خبرگزاری ها و سکناس های سیمای رسانه ملی و سینمای دینی را شامل می شود. ناگفته نماند که جلیلی، معاون خبر رسانه ملی مسؤول این کمیته است.

سفری ایمن به کوی دوست

اگر می خواهید قدری هم از وضعیت تأمین امنیت زائران بدانید، باید بگوئیم که سردار بتولی، رئیس کمیته امنیتی-انتظامی عهده دار این وظیفه مهم است. مسؤولیت سنگین سلامتی و امنیت اعزام زائران در خاک عراق با کمیته امنیتی-انتظامی است که کارش را با اشراف اطلاعاتی و امنیتی کامل انجام می دهد. کمیته اطلاعاتی با فعالیت شبانه روزی سرپازان گمنام امام زمان هم در خدمت زائران است تا آنان که در مسیر شوق گام می نهند، با خطری آسوده دل به کوی دوست بسپارند.

علاوه بر دوازده کمیته ستادی و یک کمیته ویژه استانی، ۲۸ کمیته استانی هم با مسؤولیت استانداران سراسر کشور طراحی شده که همه این کمیته ها زیر نظر ستاد مرکزی اربعین به ریاست سردار دکتر حسین ذوالفقاری، معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور فعالیت می کنند

جمهوری اسلامی و ملت ایران و ارتقای کیفیت و آداب مراسم اربعین، مانع از ایجاد شکاف و تلقی عجمی-عربی و یا ایرانی-عراقی در بین دوستانان ابا عبدالله(ع) شود. در عین حال رویکرد کمیته فرهنگی این است که مراسم اربعین، هر چه مردمی تر برگزار شود و حرکت آن به سمت کاهش تصدی گری دولت باشد. برای این منظور باید هیأت های مذهبی را برای شرکت هر چه فعالانه تر و مسؤولانه تر در برگزاری اربعین تشویق و تقویت کرد.

دیپلماسی در خدمت زیارت

بخش دیگری از اقدامات ستاد مرکزی اربعین، اقدامات دیپلماتیک است؛ چرا که در هر حال برای توافق درباره میزان صدور روادید و زمان شروع و پایان صدور آن و نیز تدوین طرح های جدید در این زمینه، لازم است با دولت مرکزی عراق هماهنگی صورت گیرد. دو کشور ایران و عراق، علاوه بر این باید کمیته دائمی و مشترکی تشکیل دهند تا در قالب آن برای مراسم اربعین سیاستگذاری و برنامه ریزی کرده و بر آن نظارت داشته باشند. این گونه اقدامات زیر نظر کمیته هماهنگی سیاسی و کنسولی انجام می شود که مسؤولیت آن با وزارت خارجه بوده و حسن قشقاوی، معاون وزیر امور خارجه، ریاست آن را عهده دار است. این کمیته همچنین تلاش دارد با دولت عراق برای تکمیل زیر ساخت های مقابل مرزهای ایران در عراق از جمله پایانه ها و جاده ها همکاری کند همچنین مسائل مربوط به اعزام زائران غیر ایرانی که اشتیاق دارند در مراسم اربعین حضور داشته باشند، توسط این کمیته پیگیری می شود.

ظرفیت، تکمیل!

کمیته اعزام، کمیته دیگری است که هماهنگی و پیگیری صدور روادید زائران را به عنوان نخستین کار خود در دستور دارد. این کمیته که محسن نطافتی، مدیر کل امور عتبات سازمان حج ریاست آن را عهده دار است، برای ساماندهی زائران از مبدأ تا مقصد و بالعکس، (با اولویت کاروانی) سامانه لازم را ایجاد و اطلاع رسانی می کند. همین کمیته است که سقف تعداد زائران و زمانبندی اعزام ها را تعیین می کند تا کمیته های دیگر بتوانند برنامه ریزی دقیق و منسجمی برای خدمات دهی به ایشان داشته باشند.

این کمیته همچنین از طریق سامانه «سماح» تردد زائران را در طول مسیرهای منتهی به مرز زیر نظر دارد؛ اطلاعات زائرانی را که متقاضی استفاده از وسایل نقلیه عمومی و یا شخصی هستند، ثبت می کند و حتی بخشی را برای افراد و اشیای گمشده در سامانه سماح پیش بینی کرده است.

سقف هایی برای عبور دعا

کار مهم دیگر، اسکان، پذیرایی و خدمات رسانی عمومی به زائران از مبدأ تا مقصد و بالعکس است. با توجه به اعزام های غالباً کاروانی و استفاده از ظرفیت هیأت های مذهبی، بسیج و همین طور شوراهای اسلامی، این وظیفه به شیوه خاصی سازماندهی شده است. کمیته مشارکت های مردمی و اسکان و تغذیه که مهندس پلار که رئیس ستاد بازسازی عتبات مسؤول آن است، می کوشد علاوه بر آمایش موبک های زیارتی، بر اساس تقسیم

تجربیات برگزاری مراسم اربعین حسینی، میراث گرانبهایی است که جمع آوری و بهره مندی از آن می تواند در خدمت رسانی هر چه بهتر به زائران، صرفه جویی در زمان و هزینه و مهمتر از همه اینها، رشد و تداوم این حرکت عظیم اعتقادی و معنوی مؤثر باشد. برای بهینه سازی این تجربیات در زیارت اربعین امسال، تقویت و بازمهندسی برخی ساختارها ضرورت دارد. از جمله این ساختارها می توان به تفکیک وظایف بین بخشی با مدیریت جهادی، تفکیک موضوعات حاکمیتی از تصدی گری، تأکید بر «مردم محور» بودن مراسم اربعین، برنامه ریزی برای تقویت تعامل بین مردم و مسؤولان ایران و عراق، اصلاح ساختارهای ستادی و استانی با محوریت بخشیدن به استانها، وحدت مدیریت در استان های هدف و... خلاصه، آمایش و ساماندهی همه فعالیت ها اشاره کرد. برای تحقق چنین ساختاری، علاوه بر دوازده کمیته ستادی و یک کمیته ویژه استانی، ۲۸ کمیته استانی هم با مسؤولیت استانداران سراسر کشور طراحی شده که همه این کمیته ها زیر نظر ستاد مرکزی اربعین به ریاست سردار دکتر حسین ذوالفقاری، معاون امنیتی و انتظامی وزارت کشور فعالیت می کنند؛ ستادی که دبیر آن، رئیس سازمان مدیریت بحران است.

هدیه اربعین به همه روزهای سال

بخش مهمی از فعالیت های ستاد مرکزی اربعین به اقدامات زیرساختی مربوط می شود؛ اقداماتی مثل تکمیل فرایند چهار پانده شدن مسیر ایلام به مهران که در دستور کار قرار دارد یا تکمیل زیر ساخت ها و روساخت های پایانه های مرزی مهران، شلمچه و چزابه و یا تکمیل جاده محور بستان به چزابه. این قبیل عملیات، در کمیته «زیرساخت» انجام می گیرد که مسؤولیت آن با هوشنگ خندان دل، معاون عمرانی وزارت کشور است. از سایر فعالیت های این کمیته می توان به احداث و تکمیل امکانات بهداشتی و رفاهی در مسیرهای منتهی به مرز، تکمیل راه آهن شلمچه-بصره و پیگیری طرح اتصال مسیر راه آهن غرب به خاک عراق اشاره کرد. همچنین توسعه زیرساخت های ارتباطی به ویژه در حوزه فضای مجازی و تلفن همراه و برنامه ریزی برای حفاظت از محیط زیست به خصوص در مسیرهای منتهی به مرز و شهرهای کربلا و نجف از کارهایی است که کمیته زیر ساخت دنبال می کند. ایجاد و تقویت این زیرساخت ها باعث می شود تا مردم، علاوه بر موسم اربعین، در طول سال هم بتوانند بهتر و آسانتر به عتبات عالیات عزیمت کنند و از فیض زیارت بهره گیرند.

پیام عاشورا در کوله بار

بخش محتوایی و معنی آفرین فعالیت های ستاد مرکزی، کمیته فرهنگی و آموزش است که با ریاست حجت الاسلام و المسلمین دکتر حمید احمدی سعی دارد اهداف عاشورا و پیام حقیقی آن و همین طور اهمیت زیارت اربعین را به کمک گروه های مرجع فرهنگی تبیین کند. از نگاه همکاران فعال در این کمیته، اربعین می تواند با استفاده از ظرفیت خبگان اهل تشیع و تسنن، فرصتی برای تقریب مذاهب و تقویت وحدت جهان اسلام فراهم آورد؛ فرصتی که خواهد توانست ضمن حفظ حرمت، شأن و ابروی نظام

گزارش تصویری

قافله ارغوان

پیاده روی اربعین ۹۴ از نگاه علیرضا رستگار

دوربین

قاب اشک

عکاس بین‌المللی محمد شیب از عربستان سعودی در مصاحبه با خبرنگار الکفیل، عکس برگزیده خود را عکس پیرمردی از منطقه الفاضلیه در استان ذیقار توصیف کرد که در ساعات اولیه روز و پس از طلوع آفتاب و در سرمای هوا کنار جاده ایستاده تا به زائران خدمت کند؛ خدمت به زائرانی که در هیچ کجای عالم نمی‌توان مثل آن‌ها را مشاهده کرد. شیب می‌گوید: «خوشا به سعادت این مرد که توفیق یافته در خدمت زائران حسینی باشد.» علی‌الزیدی دیگر عکاس بین‌المللی کویتی نیز عکس برگزیده خود را در منطقه الجبایش در استان ذیقار می‌داند. او می‌گوید: «آنچه تعجب من را برانگیخت، آن بود که اهالی این منطقه که همگی ساده‌زیست هستند، کارهای یومیه خود را کنار گذاشته و کودک و بزرگسال از ساعات اولیه روز به زائران حسین (ع) خدمت می‌کنند. از خودم پرسیدم این چه شور و عشقی است که در نهاد این مردم افتاده است؟»

امین‌العلی عکاس حرم مطهر در پاسخ به سؤال خبرنگار الکفیل درخصوص آنچه در این مسیر مشاهده کرده است، می‌گوید: «هن در استان بصره در ۵۰۰ کیلومتری جنوب کربلا مشغول عکاسی بودم. بعد از طلوع آفتاب، جوانانی حدوداً ۲۰ساله را دیدم که پرچم‌بهدست با سرعت در حرکت بودند؛ گویی در مسابقه‌ای شرکت کرده و جایزه‌ای در پیش دارند. از خود علت این عجله را سؤال کردم و بی‌درنگ پاسخش را یافتم. به خود گفتم ایشان رو به کعبه آزادگان عالم نهاده‌اند؛ همان آزادمردی که تمامی آزادی‌خواهان عالم از او درس می‌آموزند. بی‌درنگ، دوربین را برداشتم و از ایشان عکس گرفتم.»

عکاس خبری الکفیل محمد الصواف می‌گوید: «عکس برگزیده خویش را با بال‌آلمن نور خورشید در منطقه السوره در استان بصره گرفتم؛ آن زمان که مردم با وجود پروت‌هوا، از مسیر تالاب‌ها (اهوار) به‌سمت کربلا در حرکت بودند.» احمد الحسینی دیگر عکاس خبری شبکه جهانی الکفیل می‌گوید: «سال‌هاست که در مسیر اربعین با زائران همراه شده و عکس تهیه می‌کنم. سال‌ها بدنبال سوزهای می‌گشتم که بیانگر عظمت این مراسم و مقاومت مردم در مقابل سختی‌های این سفر باشد؛ تا آنکه در منطقه البتیره حد فاصل استان میسین به استان الدیوانیه و دقیقاً در روز هشت صفر، با زائری مواجه شدم که به روی دو زانو به‌سمت قبله عشاق حسین بن‌علی (ع) می‌رفت. همین‌جا بود که با خود گفتم: حقیقتاً دشمنان را با عشقمان به حسین کشته‌ایم.»

گزارش ویژه

هم‌اندیشی ۱۱ کارگروه

کمیته فرهنگی و آموزش ستاد مرکزی اربعین برگزار کرد

جمعی از دست‌اندرکاران حوزه اربعین حسینی (ع) با دعوت کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد اربعین گرد هم آمدند تا برنامه‌ای جامع با همفکری و هم‌اندیشی یکدیگر برای سال ۱۳۹۵ تدبیر کنند.

این هم‌اندیشی در ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۵ در مجتمع دشت بهشت قم و با دعوت از ۵۰ نفر از مسئولان و کارشناسان برگزار شد. در وهله نخست، هدف از برگزاری آن، تشریح و تبیین برنامه‌ها و شرح وظایف ابلاغی از سوی ستاد مرکزی اربعین در حوزه فرهنگ و آموزش بود. همچنین تشکیل کمیته‌های تخصصی در موضوعات مورد نیاز و معارفه همکاران در بخش فرهنگی و آموزشی اربعین از دیگر اهداف این هم‌اندیشی در نظر گرفته شد.

در این جلسه، پس از قرائت آیاتی از قرآن کریم، حجت الاسلام دکتر حمید احمدی مسئول کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین به سخنرانی توجیهی پرداخت و سپس یک نمونه از گزارش‌های مدنظر برای توجیه مسئولان کمیسیون‌ها در گزارش‌دهی ارائه شد.

در نوبت صبح این هم‌اندیشی، پنج کمیسیون تشکیل شد که عبارت بودند از کمیسیون‌های آموزش و اطلاع‌رسانی، پشتیبانی و امور مالی، فضای مجازی، مبلغان و راویان، نذورات و مشارکت‌های مردمی. در نوبت عصر هم شش کمیسیون تشکیل شد که شامل کمیسیون‌های خبر و رسانه، محیط‌آرایی و تبلیغات، مراسم، موب‌ها و زائران خارجی عبوری از ایران، نظارت و ارزیابی، همایش‌ها و هم‌اندیشی‌ها و یاوران معنوی اربعین بودند.

در پایان این همایش، علاوه‌بر بررسی و مطالعه گزارش‌ها و تنظیم نتایج، شرح اقدامات ارائه‌شده توسط کمیسیون‌ها، جمع‌بندی نتایج و تحلیل گزارش‌ها به مسئول کمیته فرهنگی و آموزشی ارائه شد.

در این هم‌اندیشی قرار شد ۱۱ کمیسیون به ترتیب زیر سازماندهی شوند و هر کدام وظایفی مشخص را به‌عهده گیرند.

۱. کمیسیون اطلاع‌رسانی و آموزش

مهم‌ترین وظایف این کمیته، برنامه‌ریزی و تولید و ارائه محتوا (خام، رسانه‌ای و چاپی) است. رصد و گردآوری محتوای آموزشی موجود، تشکیل بانک از محتوای آموزشی مفید، تصویب موضوعات آموزشی جدید، تولید و ارائه محتوا در قالب‌های مورد نیاز (مکتوب، شنیداری، دیداری) به کارگزاران و زائران از وظایف این کمیته به شمار می‌آید.

۲. کمیسیون پشتیبانی و امور مالی

این کمیسیون با تفکیک وظایف پشتیبانی (با مدیریت واحد) در دو بخش ایران و عراق، تعیین مکانیزم ارتباط واحد امور مالی و پشتیبانی با سایر واحدهای کمیته، ترسیم دقیق چگونگی بهره‌مندی از خدمات پشتیبانی و تدارکات در داخل و خارج کشور، تعیین میزان مشارکت نهادها و گروه‌های تبلیغی و تبیین حق‌الزحمه‌های تبلیغی و نیروهای خاص همانند راویان و مربیان کودک را عهده‌دار است.

زمان‌بندی برپایی و تجهیز موب‌های مراسم، تشریح وضعیت موب‌ها و فضاهای محل فعالیت به‌لحاظ

تعداد، مترآژ، نوع کاربری موب، تعیین استانداردها از لحاظ محیطی و مجهز بودن به لحاظ فنی، دارا بودن امکانات مانند آب و برق، تأسیسات و... برای موب‌ها، تأمین تجهیزات موب‌ها (صوت، فرش، چادر، داربست، سن، پروژکشن، فضا سازی و...) با توجه به ایمنی موب‌ها از خطر برق‌گرفتگی، آتش‌سوزی و حوادث دیگر نیز از جمله وظایف این کمیسیون به شمار می‌رود.

بخش دیگری از وظایف این کمیسیون در حوزه اعزام، اسکان و تغذیه است که از آن جمله می‌توان به تهیه و تدوین برنامه زمانمند اعزام برای تهیه پلیت و ویزا و ایاب و ذهاب، اخذ اطلاعات درخصوص اعزام زائران خارجی، تدوین نقشه حضور افراد در هتل‌ها و مکان‌های اقامتی و نیز تعیین نیازهای اسکان و تغذیه اشاره کرد.

۳. کمیسیون رسانه و خبر

این کمیسیون عهده‌دار تشکیل گروه خبرنگاران، تشکیل انجمن خبرنگاران افتخاری و توزیع محتوای تولیدشده میان کارگزاران فرهنگی و زائران است.

۴. کمیسیون فضا سازی و محیط‌آرایی

در این کمیسیون، ایده‌ها و طرح‌ها برای فضا سازی از طریق فراخوان یا دعوت از صاحبزنان و اهل هنر برای طراحی و نمادسازی دریافت می‌شود. سلاقی، حساسیت‌ها و ذوقیات مورد علاقه مردم کشور میزبان علاوه‌بر در نظر داشتن فرهنگ ایرانی، برای فراهم کردن جذابیت و زمینه همگرایی فرهنگی و مذهبی ملت‌ها از نکات مهمی است که این کمیسیون در فضا سازی و محیط‌آرایی به آن توجه خواهد داشت.

استفاده از کارهای جمعی هنری مانند ساخت سازه، ماکت یا نمادهای شهرها با استفاده از متریاال‌های مختلف اعم از خاک، گل یا سازه‌های فلزی، چوبی و... برای تأثیرگذاری بیشتر، از دیگر برنامه‌های کمیسیون فضا سازی و محیط‌آرایی به شمار می‌آید. الف: تدارک ۱۰ نفر در قالب سه گروه هنری متشکل از افراد صاحب‌نظر و دارای ذوق و نیروهای اجرایی جهت طراحی و محیط‌آرایی؛ ب: طراحی و تولید بنرهایی از جملات و سخنان حضرت سیدالشهدا (ع) و شعار اربعین ۹۵ و ارائه به شهرداریها و نهادهای در تمام شهرها جهت چاپ و نصب در مسیر زائران.

۵. کمیسیون فضای مجازی و رسانه

همکاران این کمیسیون شبکه‌های اجتماعی پر مخاطب را شناسایی و بر آن‌ها تمرکز خواهند داشت.

تشکیل گروهی از خبرگزاری‌ها جهت درج اخبار در فضای مجازی، ایجاد سامانه جامع اطلاع‌رسانی برای یاوران معنوی و نیز سامانه‌ای برای مشارکت‌های مردمی با شاخصه‌های امنیت، دسترسی آسان، معرفی اقلام، پرداخت الکترونیکی

برای خرید محصول و واریز وجوه نقدی، از دیگر وظایف مهمی بود که برای این کمیسیون تعیین شد.

۶. کمیسیون مبلغان و راویان

ظرفیت‌ها و عرصه‌های تبلیغی ستاد اربعین شامل ۳۰۰۰ مبلغ و روحانی ۱۱۰ و راوی و ۴۰ مربی کودک است. بر این اساس، این کمیسیون باید فضا و آمایش موب‌ها در ایران و عراق (شامل زمین، مسجد، سالن، حسینیه و...) را ساماندهی کند. تنظیم سرفصل‌های آموزشی، تقویم آموزش مبلغان و راویان، به‌کارگیری نیروهای باتجربه بعثه در رده مدیریت و اجرا، تعیین سرگروه‌های تبلیغی، شناسایی سرشاخه‌های موب‌های ایرانی و هماهنگی اعزام مبلغ برای آنان و اولویت‌دهی به برنامه‌های روایتگری، مراسم رسمی و مبلغ موب‌ها از مهم‌ترین محورهایی است که در دستور کار این کمیسیون قرار دارد.

۷. کمیسیون مراسم و موب‌ها

این کمیسیون به اجرای برنامه در نجف (ثوره العشرین، صافی صفا، پارکینگ، بیت امام، مسجد خنامه، مجمع شهید حکیم (پارک روبه‌رو)، مسجد هندی‌ها، مقبره ابراهیم غمر (روبه‌روی مسجد کوفه)، تدارک سه مکان در کربلا برای برنامه‌های روایتگری، سخنرانی، مداحی و شعرخوانی و تعیین و اعزام نیروهای تبلیغی (مداح، سخنران، قاری و...) در سطوح مختلف اهتمام خواهد داشت.

۸. کمیسیون نذورات

مهم‌ترین دستور کار این کمیسیون، تهیه و طراحی قبض نذورات (با مبلغ و بدون مبلغ و نام)، تشکیل کارگروه خیرین فرهنگی، شناسایی موردی خیرین، اصناف و مؤسسات در سطح کشور برای تهیه و تأمین اقلام مورد نیاز، مشارکت‌جویی از خیرین و متبرعین فرهنگی در اجرای برنامه‌های فرهنگی و آموزشی، طراحی و تدوین نرم‌افزار برای جذب مشارکت‌ها از طریق سایت، شناسایی بانک‌های عامل و رایزنی برای مشارکت آنها و سرانجام، ایجاد پایگاه ثابت و غرفه‌های جلب مشارکت‌های فرهنگی در پنج استان به‌صورت آزمایشی است.

۹. کمیسیون نظارت و ارزیابی

نقش مهم این کمیسیون، بررسی مبانی و سیاست‌های کلان و به‌خصوص بررسی مدل‌های ارزیابی و نظارت با توجه به سیاست‌های مطرح‌شده است. در مرحله اجرا، این کمیسیون باید نسبت به ترسیم جدول زمان‌مند فرآیند، تدوین محورهای نظرسنجی، سازماندهی نیروی انسانی، تعیین سرفصل‌های آموزشی و برگزاری جلسات و همایش‌های آموزشی به‌صورت استانی و درنهایت، بازخوردگیری آموزشی اقدام کند.

۱۰. کمیسیون همایش‌ها و نشست‌ها

تشکیل دبیرخانه اجرایی همایش، تشکیل هیئت علمی همایش، تدوین فرآیندهای اجرایی برنامه و تدوین ریزموضوعات همایش متناسب با محوریت اربعین به‌عهده این کمیسیون است. برای این منظور، کمیسیون همایش‌ها و نشست‌ها باید با مراکز علمی و فرهنگی دانشگاهی و حوزوی فعال ارتباط داشته و جلساتی را با مسئولان مراکز آموزشی و فرهنگی و پژوهشی جهت توجیه و امکان‌سنجی برگزار کند. در نتیجه این جلسات می‌توان پیشنهادهای مراکز حوزوی و دانشگاهی را دریافت کرد و تصمیمات لازم را اتخاذ نمود.

برگزاری هرگونه همایش یا هم‌اندیشی نیز با تدوین برنامه زمان‌بندی‌شده و تدوین مقالات و ارزیابی آن‌ها، در حوزه مسؤولیت این کمیسیون تعریف می‌شود.

۱۱. کمیسیون یاوران معنوی اربعین

شناسایی و ارتباط با ائمه جمعه و جماعات و مراکز مسئول در استان‌ها از مهم‌ترین کارکردهای این کمیسیون است. این کمیسیون محتواهای تولیدشده را از طریق مساجد میان زائران توزیع می‌کند. تهیه و تدوین و ارائه بسته‌های فرهنگی برای توجیه زائران با رویکرد پیشگیری از آسیبها و انحرافات و حرکت قانونمند زائران ایرانی از رویکردهای اصلی کمیسیون یاوران معنوی اربعین است؛ همان‌گونه که استفاده از ظرفیت ائمه جمعه و جماعات برای معرفت‌آفرینی زائران با استفاده از ظرفیت مساجد و رسانه‌های محلی برای این کمیسیون اولویت و اهمیت دارد.

جمعی از دست‌اندر کاران حوزه اربعین حسینی (ع) با دعوت کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد اربعین گرد هم آمدند تا برنامه‌ای جامع با همفکری و هم‌اندیشی یکدیگر برای سال ۱۳۹۵ تدبیر کنند

گزارش

۳۰ گام در اتاق فکر اربعین

راهبردهای فرهنگی و آموزشی مراسم امسال تدوین شد

کمیته فرهنگی و آموزش ستاد اربعین بهمنظور استفاده از آرا و دیدگاههای صاحب نظران و استادان برای بررسی راهبردهای فرهنگی و آموزشی اربعین حسینی، اتاق فکری با عضویت اعضای زیر تشکیل داد:

۱. حجت‌الاسلام دکتر سید مصطفی میرلوحی، استاد دانشگاه امام صادق(ع)؛
۲. دکتر حسن خجسته، صاحب نظر حوزه ارتباطات و رسانه؛
۳. دکتر الیاس نادران، عضو هیئت علمی دانشگاه و از فعالان اربعین در عتبات عالیات؛
۴. دکتر شهرام گیل‌آبادی، عضو هیئت علمی دانشگاه و معاون ارتباطات شهرداری تهران؛
۵. دکتر علیرضا توکلی، دکترای هوش مصنوعی و عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی و از فعالان اربعین در حوزه شبکه‌های

اجتماعی و خارج از کشور؛
 ۶. مهندس محسن قربانی، قائم مقام سابق وزارت صنایع و عضو ستاد مردمی اینترنت اربعین و از مسئولان صداوسیما؛
 ۷. دکتر خوشرو، دکترای ارتباطات و مسئول رصد ماهواره‌ها در حوزه مسائل دینی و استاد دانشگاه قرآن و حدیث و دانشگاه صداوسیما؛
 ۸. دکتر سید محمد حسینی، وزیر سابق فرهنگ و ارشاد اسلامی و رئیس شورای سیاستگذاری جشنواره بین‌المللی «مسیر عشق» و عضو هیئت علمی دانشگاه؛
 ۹. دکتر لاله افتخاری، عضو هیئت علمی جامعه‌الزهر(اس) و مسئول بخش بانوان کمیته فرهنگی اربعین؛
 ۱۰. دکتر سیده صدیقه حجاری، عضو شورای زنان شورای عالی انقلاب فرهنگی؛

ولین جلسه اتاق فکر کمیته فرهنگی و آموزش ستاد اربعین با حضور استادان حوزه و دانشگاه روز یکشنبه شانزدهم خرداد در محل بعثه مقام رهبری برگزار شد

۱۱. مجید قربانی، از عناصر فعال هنری و فرهنگی و مسئول جشنواره چهل چرخ (جشنواره مردمی فیلم، عکس و پوستر اربعین)؛
 ۱۲. دکتر فهیمه فرهمندیپور، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران و مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی.

اولین جلسه اتاق فکر با حضور اعضای یادشده روز یکشنبه شانزدهم خرداد در محل بعثه مقام معظم رهبری برگزار شد. برخی از مصوبات این نشست از این قرار است:

۱. لزوم طرح درست فرهنگ زیارت و جایگاه بلند معارف آن در مکتب اهل بیت(علیهم‌السلام) به علت مغفول بودن اصل زیارت در فرهنگ ما و جبران این ضعف فرهنگی به‌وسیله برنامه‌ریزی از طرق مختلف مانند رسانه‌ها، مساجد، اهل منبر و...؛
۲. مقابله با تهاجم فکری و شبه‌افکنی عناصر تکفیری در حوزه زیارت؛
۳. لزوم نگاه همه‌جانبه به منافع مادی و معنوی اربعین به‌عنوان ظرفیتی عظیم و زمینه‌ساز و قدرت‌آفرین؛
۴. لزوم برنامه‌ریزی برای افزایش معرفت زائران و عدم توجه صرف به تحریک احساسات و ضرورت پاسخگویی به نیازهای معرفتی زائران از طریق مبلغان و روحانیون؛
۵. تولید آثار با دستمایه‌های هنری برای معرفت‌افزایی؛
۶. برگزاری محفلهای دانشجویی در مراکز دانشگاهی برای احیای فرهنگ اربعین؛
۷. اجتناب از بروز فضاهای تکراری در اجرای برنامه‌ها و فعالیتها؛
۸. استفاده از ظرفیت رسانه ملی و فراهم کردن زمینه حضور رسانه‌های معتبر بین‌المللی به‌نحوی که این واقعه بزرگ، در جهان هر چه بهتر انعکاس یابد؛
۹. ساماندهی و تمرکز و مدیریت جشنواره‌های متعدد که در حال برگزاری است؛
۱۰. زمینه‌سازی برای حضور مستندسازان همراه یا افراد مطلع به تاریخ اسلام برای تولید آثار فاخر و قابل‌ارائه در جهان؛
۱۱. عدم اکتفا به تشکیل اتاق فکر در تهران و تشکیل اتاق فکر در هر استان با عنایت به سطوح مختلف فعالیتها و برنامه‌ها؛
۱۲. تدوین سند چشم‌انداز با توجه به ابعاد و مسئولیتهای مختلف در اربعین؛

۱۳. استفاده از فرصتها و ظرفیتهای اربعین برای معرفی دقیق و کاربردی مسائل مبتلابه و ظرفیتهای سبک زندگی اسلامی مانند نظم و بهداشت و تعاون؛
 ۱۴. توجه در برنامه‌ریزیها به زائران غیرایرانی و مسائل آنان؛
 ۱۵. استفاده از مبلغها و زیاندانان بعثه در موسم اربعین؛
 ۱۶. تولید بسته‌های فرهنگی متناسب با تنوع زائران؛
 ۱۷. معرفی جامع نهضت امام حسین(ع) و فرهنگ شیعه؛
 ۱۸. توجه به رویکرد تربیتی اهل بیت(علیهم‌السلام) درباره واقعه کربلا؛
 ۱۹. با توجه به وضعیت پیش آمده برای حج سال جاری و حضور دهها هزار زائر ایرانی در عرفه، عدم اکتفا به به برگزاری مراسم عرفه در صحن حضرت ابوالفضل(ع) و ساماندهی مراسمی ویژه با هماهنگی با تولیت حرم حسینی(ع) برای جمعیت انبوهی که در این مناسک حضور دارند؛
 ۲۰. اقامه نماز جماعت متحد در روز ۱۷ صفر در مسیر نجف به کربلا و تقویت و توسعه این اقدام از طریق موبکها و هیئتها و روحانیون؛
 ۲۱. تصویربرداری با کیفیت و انعکاس این واقعه عظیم؛
 ۲۲. استمرار تعریف محدوددهیایی برای هر استان از سوی ستاد مرکزی اربعین؛
 ۲۳. اداره و پیشبرد امور توسط خود مردم؛
 ۲۴. ترویج فرهنگ نذورات اربعین؛
 ۲۵. قدردانی از اقدام خوب حوزه علمیه نجف در استقرار روحانیون در طول مسیر و اقامه نماز جماعت و پاسخگویی به سوالات و تاسی به این اقدام ارزنده با حضور روحانی فارسی‌زبان در کنار آنها؛
 ۲۶. مقابله با تحریف اربعین؛
 ۲۷. انسجام‌بخشی و تدوین راهبردهای مناسب ارتباطی حول مناسک اربعین؛
 ۲۸. ساماندهی پژوهش‌های مرتبط با اربعین با استفاده از ظرفیت استادان و پژوهشگران؛
 ۲۹. اهداف و استراتژی به‌روشنی تعریف شده تا همه تلاشها و برنامه‌ها معطوف به آن انجام شود.
 ۳۰. کمک به ستادهای مردمی همانند ستاد مردمی اینترنت اربعین به‌منظور برقراری ارتباط و تعامل با طرفهای عراقی برای ارائه خدمات.

خواندنی

متن سخنرانی شهید مطهری درباره اربعین حسینی
 ۷ اردیبهشت ۱۳۴۰ مصافح با اربعین ۱۳۹۰ قمری در حسینیه ارشاد استاد شهید آیت الله مرتضی مطهری درباره اربعین حسینی سخنرانی مهمی ایراد فرمود که هنوز بسیار خواندنی و قابل توجه است. این متن را می‌توانید در صفحات اینترنت جستجو کنید یا در کتاب «احیای تفکر اسلامی» ایشان بخوانید.

گردش کار

فرهنگ و هنر در قافله کربلا

پیش‌بینی‌های کمیته فرهنگی و آموزشی برای استقبال از زائران

کمیته فرهنگی و آموزش ستاد مرکزی اربعین از اردیبهشت سال جاری تا امروز، اقدامات گوناگونی را در تدارک زیارت پرشکوه اربعین انجام داده است؛ از تشکیل شوراهای راهبردی گرفته تا برگزاری جلسات هماهنگی با مسئولان اجرایی و هم‌اندیشی با اصحاب فکر و فرهنگ و هنر. شرح همه این اقدامات در این مجال نمی‌گنجد؛ اما ذکر ششمی از آن‌ها برای دوستداران نسیم اربعین و بوی و کوی حسین(ع) خالی از فایده نیست.

۱. تشکیل دومین جلسه شورای راهبری فعالیت‌های قرآنی اربعین و تصویب برنامه پیشنهادی قرآنی اربعین ۹۵؛
۲. جلسه مشترک با مسئولان هیئت رزمندگان درخصوص برگزاری مراسم اربعین ۹۵ در عتبات عالیات و چگونگی انتخاب و اعزام سخنرانان و مداحان و موقعیت‌های اجرای برنامه‌ها؛
۳. نشست مشترک با مسئول و معاون فرهنگی ستاد بازسازی عتبات عالیات درباره برنامه‌های مشترک و برگزاری جشنواره «مسیر عشق»؛
۴. جلسه با هنرمندانی چون میراعلایی، جمال شورجه، گودرزی و معاون فرهنگی ستاد بازسازی عتبات عالیات درخصوص جشنواره مسیر عشق؛
۵. سه نشست با جمعی از دانشجویان درخصوص فعالیت‌های بخش جوانان و دانشجویان؛
۶. نشست مشترک با اداره کل اعزام مبلغان سازمان اوقاف و امور خیریه درخصوص برنامه آموزش و اعزام مبلغان؛
۷. همایش یک‌روزه مسئولان و کارشناسان کمیته فرهنگی و آموزشی در شهر مقدس قم با حضور ۵۰ نفر، تشکیل ۱۱ کمیسیون و تدوین برنامه اربعین ۹۵ براساس سیاست‌ها و وظایف ابلاغی ستاد مرکزی اربعین؛
۸. جلسه مشترک با مدیرکل مطبوعات داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درخصوص اطلاع‌رسانی و توجیه مطبوعات؛
۹. سه نشست با اپراتورهای رایتل و ایرنسل درخصوص محورهای همکاری و انجام توافقات اولیه؛
۱۰. هماهنگی با مدیران بعثه مقام معظم رهبری برای پشتیبانی و تدوین فرایندهای اجرایی؛
۱۱. جلسه با تیم ارزیابی فرهنگی اعزامی سال ۹۴ و طراحی مدل ارزیابی مطلوب برای ارزیابی فعالیت‌های فرهنگی و آموزشی اربعین ۹۵؛
۱۲. سفر به عتبات عالیات به‌همراه دو نفر از مدیران بعثه مقام معظم رهبری و مدیران کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین، دیدار و گفت‌وگو با مسئولان نخبه و شخصیت‌های فرهنگی عراق و مسئولان سازمان‌های ایران در عراق

کمیته فرهنگی و آموزش ستاد مرکزی اربعین با هنرمندانی چون میراعلایی، جمال شورجه، گودرزی و معاون فرهنگی ستاد بازسازی عتبات عالیات درخصوص جشنواره مسیر عشق نشست‌های هم‌اندیشی برگزار کرد

درخصوص برنامه‌های فرهنگی؛
 ۱۳. جلسه هماهنگی با مسئولان سازمان‌های ایران در کربلا؛
 ۱۴. تهیه و تدوین طرح یاوران معنوی اربعین؛
 ۱۵. جلسه مشترک مسئولان کمیته فرهنگی اربعین با حجت‌الاسلام حاج علی‌اکبری مسئول امور مساجد استان تهران درخصوص بهره‌گیری از ظرفیت مساجد و ائمه جماعات برای فرهنگسازی اربعین؛
 ۱۶. گفت‌وگو با مدیران دفاتر سازمان حج و زیارت در استان‌ها درباره ساختار جدید ستاد و کمیته فرهنگی و آموزشی و ضرورت مشارکت و مساعدت آن‌ها؛
 ۱۷. تعیین مسئولان بخش‌ها و کارگروه‌های مختلف کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین به شرح زیر:
 دکتر لاله افتخاری، مسئول بخش بانوان؛
 حجت‌الاسلام امیرمسعود حاج‌ابراهیمی، مسئول طرح یاوران اربعین؛
 حجت‌الاسلام حاج علی‌اکبری، مسئول طرح یاوران معنوی اربعین در استان تهران؛
 دکتر حمید مروجی، مسئول آموزش کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 دکتر نجف هدایتی‌زاده، مسئول همایش‌ها و هم‌اندیشی‌های کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 دکتر فرید فرهمند، مسئول ارتباطات کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 مهندس محمدحسین ادیب، مسئول IT کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 دکتر حسن محمدی، دبیر شورای راهبری فعالیت‌های قرآنی اربعین(کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین)؛
 یاراحمدی، مسئول اجرایی برنامه‌های قرآنی در عتبات عالیات(کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین)؛
 حجت‌الاسلام پروانه، مسئول اعزام مبلغ کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 حجت‌الاسلام محمد مهدی شریف‌تبار، مسئول هماهنگی کارگروه‌ها و بخش‌ها؛
 حجت‌الاسلام محبتی نجفی، مسئول طرح روایتگری اربعین؛
 حجت‌الاسلام حقیقت، مسئول بخش کودک و نوجوان؛
 گل محمدی، مسئول بخش دانشجویی و جوانان؛
 محسن ادیب، مسئول پشتیبانی کمیته فرهنگی و آموزشی اربعین؛
 ابراهیم حسین علیزاده، مسئول شبکه‌های اجتماعی و اشتراک ویدیو؛
 علی صاحبی، مسئول ارتباطات بخش اپراتورها؛
 حجت‌الاسلام دکتر حسن حق پرست، مسئول پورتال الازربعین؛
 اسماعیل اسفندیاری، مسئول کارگروه برنامه‌ریزی.

زیر نظر کمیته فرهنگی و آموزش ستاد مرکزی اربعین

صاحب امتیاز و مدیرمسئول: پدram پاک‌آیین

ویژه نامه کمیته فرهنگی و آموزشی ستاد مرکزی اربعین

چاپ: گل‌آذین

شبان

داستان فیض و فوض

آیت‌ا... عبدالله... جوادی آملی

زیارت ائمه اطهار(ع) و اولیای الهی با زیارت خلوند معنی پیدا می‌کند؛ از این رو می‌توان از قرب و بُعد ایشان را زیارت کرد؛ گرچه از لحاظ درجات متفاوت است. خاصیت حسین بن علی(ع) این است که در راه دین قطعه‌قطعه شده؛ از این رو عزاداری ایشان در شرق و غرب عالم، بی‌نظیر است.

چنین جمعیت میلیونی که پیاده و سواره از راه دور و نزدیک، فاصله طولانی را طی کنند و زمزمه زیر لبشان ذکر «یا حسین بن علی(ع)» باشد، در جهان سابقه ندارد و برای کسی مقدر نیست. آن روزی که حضرت زینب(س) سوگو کند یاد کرد و خطاب به یزید فرمود: «تو نام ما اهل بیت(ع) را نمی‌توانی خاموش کنی!» یعنی همین که امروز در کربلا مشاهده می‌شود، ائمه اطهار(ع) از خلوند فیض گرفته‌اند و به ما فوض می‌رسانند؛ چنان که دربار امام حسین(ع) می‌فرمایند: «بَلَّغْ مَهْجَةَ فِیْکَ لِیَسْتَفْقَدَ عِبَادَکَ مِنَ الْجَهَالَةِ وَ حِزْبَهُ الضَّلَالَةَ؛ خون جگرش را داد خون گسوی خود را داد خون سر خود را داد خون آن بچه شیروی را داد تا مردم را متدین کند، مردم را از جهالت نجات داده و آگاه کند.» اگر کسی توفیق پیدا کرد امام حسین(ع) را از نزدیک زیارت کند، به فوض و ثواب عظیمی رسیده است؛ اما اگر این توفیق را نداشت، زیارت از دور برایش ممکن و میسر است؛ چون ائمه اطهار(ع) در دور و نزدیک حضور دارند. انسان باید سعی کند در محضر ائمه اطهار(ع) حضور پیدا کند و اگر توفیق نداشت، حضور را باور کند و بداند که «السلام علیک» لغو و بی‌هوده نیست و ائمه اطهار(ع) حاضرند و از راه دور و نزدیک جواب سلام را پاسخ می‌دهند. در زیارت اربعین به امام حسین(ع) عرض می‌کنیم «ای فرزند رسول خدا(ص)، شما آنچه لازم‌ه تعلیم و تزکیه بود، بیان کردید و آنچه لازم بود، با رفتار و گفتار و نوشتار فرمودید. شما برای امت کم نگذاشتید و فدکاری و ایثارگری کردید که در پیامبران الهی نیز سابقه نداشت است.» زیارت از خلوند شروع می‌شود و به ائمه اطهار(ع) و اولیای الهی می‌رسد و در زیارت لازم نیست تو مزور را ببینی، بلکه همین که او تو را می‌بیند، کافی است. از حضرت علی(ع) معنای «قد قامت الصلوه» را سؤال کردند و حضرت در پاسخ فرمودند: «هان وقت الزیارة؛ اذن و اقامه به‌معنای اذن دخول برای ورود به حرم امن الهی است.»

همه ساله گروه های مختلف شیعیان از سراسر دنیا خود را به میعادگاه اربعین می‌رسانند. عکس از: رویترز

لوح

مسیر خودسازی

آیت‌ا... مکارم شیرازی

بر این است که واقعاً عاشق این مکتب هستند. تنها عشق است که آن‌ها را به این سمت‌وسو می‌برد. آن تأثیری که در این پیاده‌روی هست، در زیارت معمولی نیست. انسان حال‌وهوای دیگری پیدا می‌کند. تا آدم نرود، توجه پیدا نمی‌کند؛ شور و نشاط و عشق دیگری پیدا می‌کند. آثار و برکاتی که از زیارت معمولی حاصل می‌شود، ارزشمند است. زیارت می‌کند، به‌جای دو روز، سه روز یا چهار روز زیارت می‌کند، تکرار زیارت؛ اما این یک خاطره‌ای می‌شود برای تمام عمر. اصلاً در موقع راه رفتن وقتی به آن سمت می‌رود، دارد خودسازی می‌کند. غیر از بحث‌هایی که در طول راه می‌شود، شب‌هایی که مستقر می‌شوند و صحبت‌هایی که می‌شود، اصلاً خود این یک تأثیر در خودسازی دارد. همین اشکال را هم به امام سجاد می‌کردند که چرا شما این کار را می‌کنید؟ سریع با مرکب بروید و بیشتر طواف خانه خدا کنید چرا؟ یک آثاری در پیاده‌روی هست که در آن نیست و بنابراین، جای این ایراد نیست. بعضی‌ها که حوصله پیاده‌روی ندارند، معمولاً این‌گونه اشکالات را می‌کنند که خودشان را تبرئه می‌کنند و یک مجوز برای خودشان پیدا می‌کنند و بهترین دلیلش این است که ممکن است خاطره زیارت نماند؛ اما خاطره این پیاده‌روی و این برنامه، تا آخر عمر بماند.

عیناً در روایات داریم ائمه پیاده از مدینه می‌رفتند مکه. امام سجاد(ع) ۲۵ سفر شاید، با پای پیاده رفت. گاهی مرکب هم همراه خودشان می‌بردند، به دو فایده: یک فایده اگر وسط راه ناچار شوند سوار بشوند، دیگر اینکه بگویند از بی‌مرکی نیست که ما پیاده می‌رویم؛ مرکب هم داریم و پیاده می‌رویم؛ این به احترام امام حسین(ع) است. این یک نوع اظهار عظمت و تجلیل از مقام شامخ ابا‌عبدالله(ع) است. این پیاده رفتن، این دلیل بر این است و لذا این پیاده‌روی اربعین خیلی در دنیا صدا می‌کند و تبلیغ خوبی برای عالم تشیع و عالم اسلام است. یکی از مبلغ‌های بسیار خوب است.

می‌دانید که در ایام اربعین، اجتماع در کربلا، از عاشورا بیشتر است. انبوه جمعیت خیلی بیشتر است. آن وقت عده زیادی پیاده، زن، بچه، با اینکه خطراتی هم که احتمال می‌دهند تهدیدشان بکنند، می‌آیند این دلیل

خیمه

پیام راهپیمایان اربعین به جهان

حجت‌الاسلام غلامرضا ابادی زائرین فرهنگی ایوان در عراق

و می‌توان گفت که درحقیقت، راهپیمایی اربعین، پاسخ آزادگان امروز جهان به ندای «هل من ناصر» امام حسین(ع) در کرانه‌های فرات است. یک‌ونیم دهه از رفتن دیکتاتور مخوف بغداد گذشته و بعد از حکومت صدام، شیعیان هرساله، اربعین را باشکوه‌تر از سال گذشته برگزار کرده و جمعیت بیشتری نیز نسبت به سال‌های قبل در این مراسم حاضر می‌شوند. این ظرفیت فرصتی طلایی و مناسب است تا در عصری که چهره اسلام ناب با فعالیت گروه‌های افراطی مانند داعش آسیب دیده است، جهانیان شاهد محبت و صلح و دوستی، عطف و مهربانی، در مسیر راهپیمایی اربعین باشند. اربعین حالا دیگر یک مراسم ساده عزاداری یا گرامیداشت صرف نیست. اربعین به استناد آمارها، بزرگ‌ترین همایش انسانی در جهان است که رنگ‌بوی معنوی و دینی دارد و امروزه، حتی کسانی که شناخت درستی از اسلام ندارند، چشم به آمار و اخبار آن دوخته‌اند؛ یک گردهمایی عظیم که در آن افرادی با اقشار مختلف، خودشان را به شهری در عراق می‌رسانند؛ بدون آنکه برای این سفر طولانی، زاد و توشه‌ای به‌همراه داشته باشند.

اربعین یک پدیده الهی و دینی و فرهنگی است که امروزه نه به یک سنت، بلکه براساس یک اعتقاد عمیق، باشکوه برگزار می‌شود. اربعین یک فرصت استثنایی برای مسلمانان است؛ مسلمانانی که در جهان پر از چالش‌های اجتماعی و اخلاقی و نابرابری رسانه‌ای، در معرض هجوم بی‌وقفه قرار دارند خوب است از این امانت سنگینی که در دستان ماست، بهترین بهره‌مندی را داشته باشیم.

پیاده‌روی میلیونی اربعین حسینی زیباترین تجلی تعبیر قرآنی حبل‌المتین است که مسلمانان جهان را از ملیت‌ها و مذاهب مختلف اسلامی حول یک ریسمان ناگسستنی جمع کرده است. زیارت مرقد مطهر امام حسین(ع) توسط ائمه معصومین(ع) تأکید شده و مسلمانان و بالخصوص شیعیان کشورهای عربی و به‌تازگی تمامی شیعیان جهان به زیارت مرقد امام حسین(ع) اهتمام ویژه‌ای دارند. با مشاهده خیل زائران ایرانی و غیرعربی، نباید فلسفه و روح حاکم بر اربعین را تنها یک تعبیر پررنگ عربی دانست؛ بلکه در یک نگاه کلی، آزادگی و از خودگذشتگی و حقیقت‌جویی صاحب این همایش باشکوه را بایستی مهم‌ترین دلیل برای این حضور تاکنون ۲۰ میلیونی مسلمانان جهان عنوان کرد.

به همت ستاد فرهنگی اربعین و با کمک نمایندگی بعثه مقام معظم رهبری در زمینه فرهنگی، اقداماتی داریم تا نماد فرهنگی اربعین را بالاتر ببریم؛ اما مهم‌ترین موضوع در این‌باره، آگاه‌سازی جهانیان از این رویداد عظیم است. هدف ما از فعالیت فرهنگی ایام اربعین در عراق، در وهله اول، بهره‌برداری بیشتر زائران از نظر معنوی از این سفر ارزشمند است که باید برای این کار، امسال تولیدات فرهنگی بهتری تولید و توزیع شود. همچنین برنامه‌های معرفتی متعددی در قالب سخنرانی و مداحی برای ساعات مختلفی از روز در موبک‌ها برنامه‌ریزی کنیم تا با همت خود زائران، با معرفت حسینی برگزار شود. طبق اذعان رسانه‌های مختلف دنیا، راهپیمایی اربعین، حرکتی نمادین و اسلامی است که درحال حاضر، به محلی برای نمایش قدرت شیعیان تبدیل شده

نور و تصویر

